AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Družbe sv. Družine.

ŠTEVILKA 100. JOLIET, ILLINOIS, 12. NOVEMBRA 1915 LETNIK XXIV.

Italijanska ofenziva ob Soči izjalovljena.

Avstro-Nemci prodirajo v Srbiji le počasi. Razkropljena srbska krdela se bijejo po levje za življenje ali smrt. Francozi vzeli nazaj mesto Veles. V Solunu se izkrcalo baje do 300,000 zaveznikov.

Na ruski fronti neprestani manjši boji. Pravtako na zapadni fronti.

Berlin, 8. nov. (Brezžično v Sayville.) — V dne 8. novembra objavljenem naznanilu avstro-ogrskega vrhovnega vojnega vodstva je rečeno:

"Na Doberdobski planoti se je italijanska ofenziva popolnoma izjalovila. Sovražniku se je popoldne posrečilo, zavzeti vrh Col di Lana. Zvečer pa so Avstrijci zopet osvojili postojanke.

Položaj neizpremenjen.

Dunaj, 9. nov. (Čez London, 10. nov., 1:20 zj.) — Sledeče uradno naznanilo je bilo nocoj objavljeno:

"Na italijanskem bojišču je položaj neizpremenjen. Splošno je vladal mir. Nekaj napadov na obsoški fronti in v Dolomitih, proti Colu di Lana, smo odbili."

Tretja ofenziva izjalovljena.

Berlin, 10. nov. — "Tretjo italijansko ofenzivo v Soškem okrožju lahko smatramo za popolnoma izjalovljeno," pravi poročevavec "Koelner Zeitunge" v avstro-ogrskem glavnem stanu, kakor ga navaja agentura za prekmorske novice, "ker se podjemajo le še medli poskusi prodiranja od strani Italijanov.

"Med zadnjo borbo so Italijani utrpeli ogromne izgube in poleg tega jih je bilo 5,387 ujetih, med njimi 106 častnikov. Italijanske žrtve na usmrčencih, ranjencih in ujetnikih so bile vse zaman, ker so Avstrijci obdržali vse svoje postojanke."

Uradno naznanilo iz avstro-ogrskega vojnega glavnega stana, datirano 10. nov., pravi, da so bili laški napadi na Podgoro, Zagoro, Olagavo in Col di Lana odbiti. Dostavlja, da je laška zrakoplovnica spuščala bombe na Nabrežino in usmrtila več civilistov.

Z balkanskega bojišča.

London, 8. nov. — Nemško-bolgarski parni valjec nadalje gazi in mendra Srbijo. Kruševac, ena končnih postaj železnice Užice-Kruševac, 50 milj severozapadno od Niša, je bil zavzet iz mnogimi ujetniki in obilnim plenom. Po najboljših poročilih so vpadniki prelomastili več milj čez železnico Belgrad-Niš, ki je eden glavnih ciljev njihove kampanje. Zavezniki na jugu prodirajo dalje, kakor pravijo poročila iz zavezniških virov, toda iz Berlina prihaja vest, da so Bolgari odbili sovražnika s težkimi izgubami.

Niš ostane Bolgarom?

Berlin, 8. nov. (Brezžično v Sayville.) — Agentura za prekmorke novice objavlja izmeno brzojavk med bolgarskim vrhovnim poveljnikom in prvim ministrom Radoslavovom povodom osvojitve Niša. General Ecov je brzojavil:

"Po težkih in krvavih bojih so naše hrabre, zmagovite čete osvojile Niš in razvile bolgarski prapor, ki se tam nima več sneti."

Prvi minister je odgovoril:

"Osvojitev trdnjave Niš, na kateri ima vihrati narodni prapor za vse čase v čast kralju in deželi ter v slavo naših hrabrih vojakov, je napravila meni in mojim tovarišem največjo radost. Ministrski svet pozdravlja zmagonosni prapor, ki je tako popolnoma utelesil narodno edinost."

Kralj je brzojavil:

"Čestitam iz celega srca na osvojitvi Niša — tiste trdnjave izdajstva in neresnice. Bog čuvaj naše hrabre čete."

Avstro-Nemci prodirajo.

Berlin, čez London, 8. nov. — Srbsko mesto Kruševac, ob železnici kakih 50 milj severozapadno od Niša, so osvojile nemške čete, kakor poroča danes štab vojnega glavnega stana. Naznanilo o vojskovanju na Balkanu se glasi:

"Avstro-ogrske čete so dospele v Ivanjico (27 milj jugovzhodno od Kraljeva) in Ljonac, 7 kilometrov severovzhodno od Ivanjice. Nemške čete naskakujejo višinske postojanke pri Kraljevu. Med Kraljevom in Kruševcem je bila zapadna Morava prekoračena na več točkah.

"Kruševac je bil zavzet v noči od 6. na 7. novembra. Več nego 2,000 neranjenih Srbov je bilo ujetih. Nad 1,500 ranjencev leži v bolnišnicah. Vojni plen obsega 10 topov, velike množine streliva in drugih vojnih potrebščin.

"V dolini južne Morave smo prodrli skozi Praskovce."

Poraz zaveznikov.

Berlin (čez Tuckerton), 8. nov. — Anglo-francoske čete, ki so napadale Bolgare na bolgarskem ozemlju južno od Strumnice, so bile danes odbite s težkimi izgubami. Prišlo je do spopada od moža do moža z največjo silnostjo.

Bolgari so zmagali, čeprav so se imeli bojevati proti številno mnogo močnejšemu sovražniku, tako poroča vojni glavni stan.

Ali se bliža Srbom pomoč?

London, 9. nov. — Nemško-bolgarsko prodiranje v Srbiji je nekoliko obsenčeno po zmagah zaveznikov proti bolgarskim četam na jugu. To zadnje bojno torišče na Balkanu bo prejkone okrvavljeno po strašnem bojevanju v bližnjih dneh, ker poročajo iz nemških virov, da je bilo 300,000 anglo-francoskih vojakov že izkrcanih v Solunu. Ti vojaki se prevažajo proti severu tako hitro, kakor je vlakom prevažanje mogoče. Črnogorci so baje zaustavili vse avstrijsko prodiranje.

Radoslavov, bolgarski prvi minister, je posvaril Grško, da smatra njegova dežela grško dovolitev izkrcavanja zavezniških čet v Solunu za prelom nevtralnosti.

Zavezniki polnijo Solun.

London, 9. nov. — Berlinski časopisi, kakor jih navaja kodanjski poročevavec Exchange Telegraph-družbe, pravijo, da so zavezniki že izkrcali 300,000 mož v Solunu.

Avstrijsko uradno naznanilo.

Dunaj, 9. nov. — Vojni urad je danes izdal sledeče naznanilo glede vojskovanja proti Srbom in Črnogorcem:

"Ob črnogorski meji je položaj neizpremenjen.

"Ena skupina avstro-ogrskih čet, bojujočih se v Srbiji, je zavzela Ivanjico in druga skupina je izgnala sovražnika iz višinskih postojank ob cesti iz Ivanjice v Kraljevo. Nemške čete so pregnale sovražnika iz obkopane postojanke južno od Kraljeva.

"Južno od Trstnika so naše čete v boju. Od Kraljeva prodira neka nemška divizija proti jugu. Bolgari so zavzeli Leskovac."

Črnogorsko vojno poročilo.

Cetinje, čez Pariz, 9. nov. — Danes izdano naznanilo črnogorskega vojnega urada poroča odbitje avstrijskih napadov takole:

"Važni topniški spopadi so se pripetili ob celi fronti dne 7. novembra. Sovražnik je gonil naprej svojo pehoto v napadih na razne točke, a brez uspeha."

Upor v bolgarski armadi?

Pariz, 9. nov. — Resen upor se je začel v bolgarski armadi in vstanki so se pripetili v mnogih mestih, kakor poroča brzojavka iz Bukarešta danes.

V Bjelogradčiku je bil cel bataljon, ki ni hotel iti na fronto, razorožen in polovica vojakov je bilo usmrčenih. V Plovdivu, Kustendilu in Varni so bili slični upori.

Mnogo častnikov, kakor tudi vojakov je bilo ustreljenih, ker se niso hoteli bojevati proti Srbom.

Francozi vzeli nazaj Veles.

London, 10. nov. — Francoske čete so baje zopet odvzele Bolgarom mesto Veles, in druge brzojavke pravijo, da so Bolgari v nevarnosti, da jih zajamejo ob strani Angleži. Neka brzojavka iz Aten pravi, da so srbske čete v prelazu Kačaniku dobile važno zmago. Angleške čete z novimi oddelki prodirajo proti Strumnici. Berlin pa poroča, da so bili Angleži in Francozi poraženi.

Z ruskega bojišča.

London, 8. nov. — Na vzhodnem bojnem torišču podjemajo Rusi krepko ofenzivo na severu ob vsej fronti Riga-Dvinsk. Berlin poroča odbitje ruskih napadov in hude izgube za Ruse ponekod. V središču je malo bojevanja. Na severnem koncu bojne črte Rusi nadalje napadajo v volhinijskih in galiških krajinah, a Berlin poroča odbitje teh napadov po avstro-nemških četah.

Nemško uradno naznanilo.

Berlin, 8. nov. — Nemški vojni urad je danes izdal sledeče službeno naznanilo:

"Armadna skupina maršala von Hindenburga: Južno in jugovzhodno od Rige ter tudi zapadno od Jakobstadta in pred Dvinskom so Rusi po obširni topniški pripravi napadli z močnimi oddelki. Napadi so bili odbiti in ponekod je sovražnik utrpel težke izgube.

"Armadna skupina princa Leopolda: Ničesar ni poročiti.

"Armadna skupina generala von Linsingena: Ruski napadi severozapadno od Czartoryska so bili brezuspešni. Ujeli smo tri častnike in 371 mož."

Avstrijci odbili Ruse.

Dunaj, 9. nov. — Sledeče uradno naznanilo je bilo izdano danes:

"Severno od Jaslovic, ob spodnji Stripi, in vzhodno od Czartoryska, ob Styru, so bili ruski napadi odbiti. Sicer ni poročati ničesar."

Tudi Nemci uspešni.

London, 9. nov. — Na vzhodni bojni fronti so Rusi še vedno v ofenzivi na obeh krilih, dočim v središču ni znatne delavnosti. Na severu ob vsej fronti ob reki Dvini od Rige do Dvinska napadajo Rusi, a brez uspeha, po nemških poročilih. Na jugu v Galiciji je ruska ofenziva tudi malo uspešna, ker so bili vsi napadi odbiti, kakor poročata Berlin in Dunaj.

Z zapadnega bojišča.

Berlin, 8. nov. — Nemške čete so po živahnem boju zavzele po granatah razrito francosko ozemlje severovzhodno od Cellesa v Vogezih. Današnje poročilo velikega glavnega stana poroča nadalje, da je bil zavzet del strelskega jarka na Hilgenfirstu. V dnevnem naznanilu je nadalje rečeno:

Poročnik Engelmann je zbil včeraj zapadno od Donaja svoj šesti zrakoplov. Bil je angleški bristolski dvokrovnik, s tremi strojnimi puškami oborožen.

Topovi razrivajo zakope.

Pariz, 9. nov. — Sledeče uradno naznanilo je bilo izdano nocoj:

"Topniški boji so se vršili na velikem delu fronte, zlasti na Nouvronski planoti, kjer smo osredotočili izdatno streljanje na sovražnikove skupine in zakope.

"V Champagni je bilo topniško streljanje zopet silno na obeh straneh v Tahurskem okrožju in pri Butte Du Mesnilu.

"V Vogezih, južno od Lussa, so naši zakopni topovi razdejali sovražno strelnico in skrivališče."

Kitchener gre v Indijo?

Washington, D. C., 9. nov. — Skrivnostno poslanstvo lorda Kitchenerja med njegovo odsotnostjo iz britanskega vojnega ministrstva tiči v tem, da gre v Indijo pogledat stvarni položaj, tako zagotavljajo od dobro poučene, zanesljive strani.

Iz istega vira poročajo, da ima Anglija opraviti z jako resnim položajem v Indiji, s položajem, ki vzbuja večjo bojazen, nego je bilo znano izven uradnih krogov.

Stric Samov protest.

Monakovo (Muenchen), 9. nov. — "Neueste Muenchener Nachrichten" pravijo v opomnji k ameriški protestni noti na Anglijo glede varnosti pomorskega prometa:

"Nota se glasi po izpisku odločno in določno, vendar moramo počakati, ali ta odločni glas ne utihne ali odjenja, ko ima priti do veljave kot celota."

Konji za zaveznike.

Pittsburg, 8. nov. — Desettisoč vojaških konj je dospelo semkaj v zadnjem tednu in bilo odposlanih v Elizabeth, N. J. Odondod se odpošljejo v Evropo zaveznikom.

Konje stražijo konjski hlapci v velikem številu, kajti dognano je bilo, da je bilo premnogo konj zastrupljenih.

Pod obtožbo.

New York, 8. nov. — Zavezna velika porota je danes podala obtožbe proti četverim osumljencem zarote. Na sumu so, da so nameravali z bombami razdevati ladje, obložene s strelivom za zaveznike.

Obtoženci so: Robert Fay, Max Breitung, Walter Scholz in Edward Brenkhorst.

Oba bolna.

Mr. Jos. Skripec iz James City, Pa., je bil bolan obenem s svojo soprogo. Pisal je o tem takole: "Zapeka me je hudo nadlegovala, in tudi mojo ženo. Imela sva tudi glavobol ter bolečine v želodcu in hrbtu. Naročila sva in prejela Trinerjevega ameriškega zdravilnega grenkega vina. Najine bolečine so izginile in tudi zapeka. Hvala Bogu, oba se počutiva dobro sedaj. Vam vdani Jos. Skripec, Box 46, James City, Pa." Zapeka utegne biti vzrok ali posledek mnogoterih bolezni in se je ne sme nikdar zanemariti. Uživajte Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. To donaša olajšbo v neprilikah želodca in drobja, pri malokrvnosti in telesni slabosti, razdražljivosti in nespečnosti. Cena $1.00. V lekarnah. Jos. Triner, izdelovatelj, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago.

* * *

Za nadrgnjenje telesa v slučaju revmatičnih ali nevralgičnih bolečin, oteklin, izvinkov priporočamo Triner's Liniment. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c. — Adv.

Avstrijci potopili parnik "Ancona".

Podmorski čoln torpediral italijansko ladjo in nad dvesto potnikov utonilo.

MED ŽRTVAMI 27 AMERIČANOV

V Sredozemskem morju južno od Sardinije bil izvršen napad.

Rim, čez Pariz, 9. nov. — Italijanski parnik "Ancona" je bil pogreznjen v Sredozemskem morju po velikem podmorskem čolnu, ki je plul pod avstrijskim praporom.

Parnik "Ancona" je imel na krovu 422 potnikov in 60 mož posadke. Dvestoinsedemdeset preživelcev, nekaj ranjenih med njimi, je bilo izkrcanih v Bizerti, luki ob tuniški brežini, najsevernejši točki v Afriki. Bizerta je sedemintrideset milj severozapadno od Tunisa in 350 milj od Neapolja.

Parnik je plul zapadno v Sredozemskem morju južno od otoka Sardinije, ko je bil napaden po podmorskem čolnu.

Neko poročilo navaja 150 žrtev, a poročilo o številu rešencev v Bizerti kaže 212 pogrešancev.

"Ancona" je vozila med New Yorkom, Philadelphijo, Genovo in Neapoljem.

Nemški U-čolni so bili na svojem delu razdevanja ob španski brežini že več dni, in neka japonska ladja je bila pogreznjena blizu Gibraltara zadnji teden. Ti podmorski čolni so menda prežali na enega velikih italijanskih parnikov.

Američani na "Anconi".

Rim, 10. nov., čez Pariz, 9:45 zv. — Po uradnem izkazu je bilo med preživelci parnika "Ancona" 143 Italijanov, 16 Grkov in 1 Rus. Zatrjuje se, da je bilo med potniki "Ancone" štiriindvajset naturaliziranih Američanov. Znano ni, ali so Američani med žrtvami.

Poročilo poslanika Z. D.

Washington, D. C., 10. nov. — Kabelogrami na državni department od Združenih Držav poslanika Thomas Nelson Pagea v Rimu so nocoj naznanili izgubo sedemindvajsetih Američanov v potopu italijanskega parnika "Ancona".

Ameriške žrtve so bile po večini naturalizirani državljani.

Časniško poročilo, da je "Ancona" poskušala uteči podmorskemu čolnu in je bila obstreljevana dolgo časa, predno je bila torpedirana, ni potrjeno v nobeni brzojavki, dospeli na državni department. Drugih in popolnejših poročil je pričakovati jutri.

Podmorski čoln baje nemški.

Preživelci "Ancone" zatrjujejo, kakor pravijo današnja poročila iz Rima, da je bil podmorski čoln, ki je pogreznil parnik, nemški, čeprav je imel razpet avstrijski prapor. To ni bilo potrjeno uradno.

Malo podrobnosti je dospelo semkaj dosedaj o potopu "Ancone". Novica o izgubi ladje je povzročila največjo razburjenost v Rimu.

Nova neprilika za Z. D. vlado.

Washington, D. C., 10. nov. — Bojazen, da je nastala za vlado nova neprilika glede vojskovanja s podmorskimi čolni, je prevladovala v vladnih krogih danes vsled torpediranja italijanskega potniškega parnika "Ancona" po podmorskem čolnu, ki je bil baje avstrijski.

Brzojavke od poslanika Pagea v Rimu so pozno nocoj naznanile, da je sedemindvajset Američanov prejkone storilo smrt ob potopu "Ancone".

Uradniki, ki so smatrali submarinsko nevarnost za stvar preteklosti izza "diplomatske zimage" predsednika Wilsona nad Nemčijo, so čitali brzojavke o "Anconi" z osuplostjo.

Nad 50 žrtev tornada.

Great Bend, Kas., 10. nov. — Od 50 do 60 ljudi je bilo usmrčenih v tornadu, ki je vihral skozi to mesto kmalu po 7. uri nocoj.

Vihar je lomastil čez južni del mesta ter razdejal vodno napravo in elektrarno. Mesto je v temi in zmešnjava vlada. Telegrafske in telefonske žice so bile nerabne nekaj časa.

Postaja Atchison, Topeka & Santa Fe-železnice je bila razdejana in polovica hiš v mestu je v razvalinah.

Dunaj o 3. vojnem posojilu.

Washington, D. C., 8. nov. — Dunajski urad za vnanje stvari je brzojavil danes tukajšnjemu avstro-ogrskemu poslaništvu, da je bilo podpisanih za tretje vojno posojilo do včeraj v cislajtanijski državni polovici 3,300,000,000 in v Translajtaniji 1,500,000 kron.

"Omenjajoč dosedanji izid vojnega posojila, ki presega vsa pričakovanja," je rečeno v kabelogramu, "poudarjajo časopisi enoglasno, da je dvojna monarhija iznova dokazala svojo nezlomljeno gospodarsko moč. Ta moč je tem pomenljivejša z ozirom na dejstvo, da britanski veščaki že davno več ne zanikajo resnosti finančnega položaja angleškega. Baš Anglija pa je upala, svoje sovražnike poraziti na finančnem polju."

Irsko izseljevanje.

London, 8. nov. — Glede dejstva, da se je Cunard Line branila, vzeti na krov 900 Ircev, podvrženih vojni dolžnosti, ki so se hoteli v soboto odpeljati iz Liverpoola v New York, pravi "Manchester Guardian":

"Vsled slabe uprave se je prebivavstvo Irlandije zmanjšalo za polovico; prebivavstvo Anglije pa se je podvojilo. Vzemimo, da ima Irsko 600,000 sposobnih za vojaško službo, a sta dve tretjini zaposleni v poljedelskem obratu in velik del v tovarnah za strelivo, potem ni vzroka tožiti o tem, da se dovolj Ircev ne da vpisati v naborne imenike.

"Oddavnaj se je izseljevalo mnogo Ircev v Združene Države."

Ostane pri starem.

Peking, 9. nov. — Kitajska vlada je sklenila, da letos ničesar ne izpremeni v načinu vladanja. (Govorilo se je, da na Kitajskem spet uvedejo monarhijo.)

ZDAJ JE ČAS

poslati božična darila svojcem v staro domovino, ker letos se ista radi vojske počasno dostavljajo. Navadno vzame od 20 do 30 dni, pa slučajno še delj časa, da pridejo denarne pošiljatve v roke naslovnikom.

Gostoma slišimo, da pridejo denarji poslani skozi našo družbo, po več dni prej kakor pisma.

Kako bodo letos praznovali v starem kraju Božič, je vsakemu lahko misliti. Najbrž bodo za naš narod to najžalostnejši prazniki kar jih sedanji svet pomni. Mnoga družina je brez gospodarja in mnogi trpijo bedo, pomanjkanje ter vsemogoče zlo radi vojske.

Poskušajmo vsak nekoliko pomagati svojcem v stari domovini s tem, da jim pošljemo mal denar.

Denarne cene še niso bile skoro nikdar tako nizke.

Mi pošiljamo denar po pravi **dnevni ceni denarja,** katera se menja.

Mi imamo **najboljšo zvezo,** po kateri pride denar **najzanesljivejše** in se izplačuje **najtočneje.**

Mi garantiramo vsako pošiljatev. Naša družba je stara in trdna bolj kot marsikatera čifutska agentura ali tuja banka, ali pa katera posamezna oseba, ki lahko vsak čas odnese svoje pete in Vaš denar je izgubljen, kakor se je že večkrat primerilo, da so bili Slovenci in Hrvati opeharjeni, ker so izročili svoj denar tujcem, ali kateremu posamezniku. Bodite torej pozorni!

Lastniki naše družbe so znani slovenski veljaki in so eden za drugega odgovorni, zato se ni bati nikakoršne neprilike, če pošljete denar skozi naše posredovanje.

* * *

BOŽIČNA DARILA

v staro domovino pošiljajo rojaki in rojakinje najrajše V GOTOVEM DENARJU. Posebno letos bodo božična darila iz Amerike tolikobolj dobrodošla in hvaležneje sprejeta, ker tam vlada pomanjkanje in silna draginja radi vojske.

Pošiljamo denar v staro domovino. V stari domovini izplača denar c. kr. pošta. VSE NAŠE POSLOVANJE JE JAMČENO.

5 kron pošljemo zdaj za.....$ .80

100 KRON ZA $15.25

Pri teh cenah je poštnina že vračunana.

Predno pošljete večjo vsoto pišite nam za nižje cene, da Vam prihranimo denar.

Pošiljatve in pisma naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

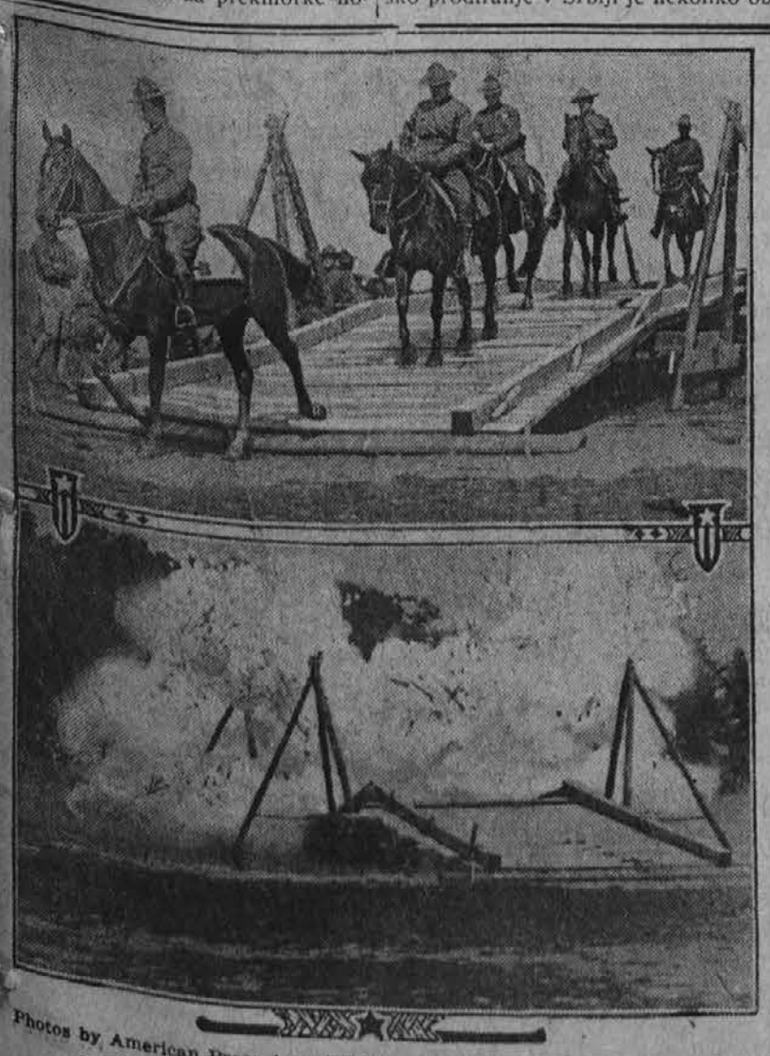

Photos by American Press Association.

VOJAKI ZDRUŽENIH DRŽAV OB MEHIŠKI MEJI.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Joliet, Ill., 10. nov. — Zanimanje za našo cerkveno veselico ali "fair" v prid slovenski cerkvi sv. Jožefa je silno naraslo, odkar se je po vsej naši naselbini raznesla vesela vest, da se je prvi dan veselice izvrstno obnesel v vsakem oziru. Če je bila zadnjo nedeljo udeležba velika, bode prihodnjo še večja, upamo. Saj je naša fara znana daleč po svetu kot vzorna tudi glede požrtvovalnosti njenih dobrih župljanov v prid cerkvi. Še vsaka naša cerkvena prireditev se je končala z največjim uspehom v moralnem in gmotnem oziru, in tako bode povoljno uspel tudi naš letošnji "fair", in to tembolj, ker niso najslabši časi to jesen. Samo 50c stane sezonska vstopnica, veljavna za vse dni veselice in veljavna obenem kot srečka za žrebanje lote št. 17, blok 7, ležeče na Sylvian Hills, ki jo je podaril cerkvi rojak g. J. Pirc. Vsaka sezonska vstopnica je numerirana. Na svidenje v nedeljo v naši stari šoli!

— Društvo sv. Barbare je kupilo deset tiketov za žrebanje peči (Moore's air-tight heater), ki so jo darovali slovenski livarji za "fair" v korist naše cerkve sv. Jožefa. Vse srečke za peč bodo prav kmalu razprodane, zato naj se požuri, kdor hoče kupiti srečko. Peč je res lepa in bo srečen, kdor jo dobi.

— John Petrovčič je umrl! Ta žalostna novica je pretresla vsakega, ki je mladega pokojnika poznal, in poznali so ga v Jolietu vsi rojaki in rojakinje kot prijaznega razvažalca Sitarjeve grocerije in kot gledališkega igralca, ki je bil med našimi diletanti eden prvih. Kako zelo ga je cenil njegov delodavec, g. Josip Sitar, naš znani trgovec z največjo grocerijo in mesnico, kako bridko občuti izgubo svojega neumorno delavnega, razumnega, poštenega in zvestega uslužbenca Johna, ki je delal zanj v popolno zadovoljstvo celih trinajst let, o tem ne bomo pisali podrobneje. V spomin pa želimo napisati par besed našemu nepozabnemu Johnu Petrovčiču kot igralcu. Prezgodnja smrt nam je vzela našega najoriginalnejšega komika, ki je bil eden izmed stebrov našega diletantskega odra. V cvetoči starosti petindvajsetih let je umrl, in vendar nam ostane v spominu kot igralec-diletant, ki se je povzpel skoro na višek diletantske igralske umetnosti že v tej kratki dobi svojega življenja. John je bil navdušen za dramatsko umetnost, in zato se je tako hitro razvijal in razvil v igralca, ki mu bo težko najti naslednika. Prvikrat je nastopil v večji ulogi v "Krivoprisežniku" dne 19. maja 1912 in sicer v ulogi Jurčka. Tedaj je pisal naš kritik: "G. John Petrovčič — to vam je talent za vesele in žalostne uloge, da malo tacih! Kot Jurček je bil tako imeniten, da se mu je vse smejalo; in med pesmijo 'Na planincah' je vriskal čisto po gorenjsko, da je kar odmevalo. Kot Jakob je pa med pesmijo 'Je pa davi slan'ca padla' tako naravno igral umirajočega mladeniča, da zasluži posebno pohvalo." — Potem je nastopil dne 3. nov. 1912 v "Ciganih" kot Cvetan, član slovenske drame. In naš kritik je pisal: "John Petrovčič, to vam je igravec tako polnokrvne čuvstvenosti, da se z dušo in telom vselej ves vživi v svojo ulogo. Kar veselje ga je gledati in poslušati." — Dne 15. nov. 1914 je nastopil v "Miklovi Zali" in naš kritik je pisal o njem: "Izmed moških ulog je najbolj ugajal g. John Petrovčič kot črednik Mihej. To vam je bil črednik in humorist od golih nog do hudomušne glave! Takega komika pač ne premore noben slovenski diletantski oder, pa tega ne trdimo iz lokalnega patriotizma, nego iz resnega prepričanja. Kako je bil naš črednik originalen in fino karakteriziran v maski, a kaj šele v svojih kretnjah in dovtipih! Tako je govoril in deklamiral, da ni bilo bučnemu smehu ne konca ne kraja. In tudi pel in vriskal je neprekosljivo. Od prvega nastopa do zadnjega je vzbujal velikansko pozornost, in pisati bi morali na vatle dolgo, da ga primerno pohvalimo. Naš Mihej je igralec in komik, da mu ga ni para, pa naj reče kdo, kar hoče!" — Zadnjikrat je naš John nastopil dne 18. aprila 1915 v "Desetem bratu" kot Krjavelj. Predstava je bila tako lepa, da se je izražala splošna želja, naj se igra ponovi v tej sezoni. Toda kako? Našega Johna, našega Krjavlja ni več! Stopil je raz oder življenja za kulise večnosti. Na mrtvaškem odru leži, ko mu poklanjamo te vrstice v spomin. Z Bogom, John! Vsi ljubitelji slovenske dramatike v Jolietu žalujemo za Teboj iskreno — z Bogom!

— Povodom pogreba g. Johna Petrovčiča bode trgovina g. Jos. Sitarja jutri (v četrtek) dopoludne od 8.—11. ure zaprta.

— Pokopan je bil v nedeljo gosp. Michael Stanton, star 53 let, eden pionirskih članov tiskarske unije v Jolietu, ki je bil pred leti zaposlen kot črkostavec v tiskarni Am. Sl. Bil je mož-poštenjak. N. p. v m.!

— Najboljši izmed mestnih vodnjakov jolietskih je baje novi vodnjak ob Ruby streetu, ki izliva sedaj v mestne glavne vodovodne cevi nad 1,000,000 galonov vode vsakih 24 ur. Sedaj ima Joliet štiri velike mestne vodnjake, ki zalagajo mesto z obilno čisto, artezijsko vodo.

— Prav lepo je preslikal našo staro šolo g. Charlie Žlajpah, rojen v Žužemberku na Dolenjskem, ki se je barvarstva in slikarstva učil v stari domovini, a biva že mnogo let v Ameriki. Prebarval in preslikal je baje že tudi več cerkva v tej deželi, tako v Braddocku, Pa., v Clevelandu, O., v Lorainu, O. itd. Mož je nadarjen, razumen in dela prav po ceni.

— Sodna razprava v slučaju "Chicken Joe" Campbella, črnca-kaznjenca, ki je obtožen umora gospe Odette Allen, soproge bivšega ravnatelja državne kaznilnice v Jolietu, se nadaljuje z zaslišavanjem raznih prič. Slučaj je tako zamotan in nejasen, da so pomilovanja vredni možje, ki sede na porotniški klopi. Podrobno poročati o razpravah ne utegnemo, zato naznanimo samo razsodbo, ko bo izrečena.

— Čuvajte se vlomilcev, ki so se priklatili odnekod v Joliet in so v zadnjih dneh izvršili nekaj drznih vlomov; pa imeli so smolo, da so dobili le malo plena, in zato poskusijo svojo srečo prejkone še drugod.

— Povozil je vlak zadnji petek neko 77letno starko, ko je pobirala premog na progi Chicago & Alton-železnice. Ko so v mrtvašnici pripravljali truplo povoženke za pogreb, so našli $350 zašitih v njeni obleki. Že leta in leta je pobirala premog, in pri tem poslu jo je zdaj pobrala smrt.

— "Amerika in Amerikanci." Tako se imenuje najlepša knjiga, kar jih je bilo spisanih v slovenskem jeziku o naši novi domovini. Knjiga je najlepša in tudi največja, ker ima nič manj nego 608 strani. In koliko slik je v tej knjigi! In koliko drugih stvari, ki so velezanimive in poučne! Že sami opisi s podobami iz našega slovenskega življenja v Ameriki so vredni, da si knjigo omisli vsako slovensko društvo, a tudi vsak izobražen Slovenec. Ta knjiga je lahko v diko in kras za parlor vsake slovenske hiše v Ameriki. Knjigo "Amerika in Amerikanci", ki jo je spisal Rev. J. M. Trunk, je dobiti po napol znižani ceni v knjigarni Amerikanskega Slovenca, Joliet, Ill. Vezana knjiga stane samo $1.50, po pošti $1.75. Pridite ali pošljite ponjo!—Ad.

La Salle, Ill. — (Resolucija.) Mi odborniki slov. katoliških društev v La Salle, Ill., in farani slov. cerkve sv. Roka, zbrani na shodu dne 31. oktobra, smo sprejeli sledečo resolucijo zaradi napada, kateri je bil priobčen v podjarmljenem "Glasilu" S. N. P. J. štev. 43, od strani odbora dr. Triglav štev. 2 S. N. P. J. na veleč. g. župnika Frančiška Šalovena in blatenja verskih obredov:

1.) Mi odborniki slov. katoliških društev v La Salle, Ill., in farani slov. cerkve sv. Roka se popolnoma strinjamo s č. g. Frančišek Šaloven-om in njegovim delovanjem, ter smelo rečemo, da smo ponosni, ker imamo v svojej sredini moža, kojega ideje za slovenski rod so vzvišene, nesmrtne, kojega delovanje kot svečenika popolno.

Prepričani smo pa, da vsakdo, ki je slišal govor č. g. župnika ob rakvi pokojnega J. Turka ter je razumil in nepristransko mislil, ve, da ni bil to nikak napad na pokojnika, pač pa je bil odmerjen živim v svarilo; sicer pa diktiranja od Vas ne potrebujemo, še najmanj pa č. g. župnik. —

2.) Čudimo pa se članom dr. Triglav štev. 2 S. N. P. J., ker je večina dobrih zavednih mož, da dopuščajo svojemu odboru, ki sestoji iz samih brezverskih ter nebodijihtreba socijalističnih poturic, da mečejo umazane in žaljive posovke na poštenega župnika in uzornega moža.

In obžalujemo, da ima dr. Triglav štev. 2 S. N. P. J., ki je bilo nekdaj eno izmed najboljših v naselbini, tako izprijeno vodstvo, kakor ga ima danes.

3.) Protestiramo pa mi in smo tudi zoper vsako vmešavanje v naše farne zadeve od oseb, ki ne spadajo v našo župnijo in ne podpirajo iste.

Farani slov. cerkve sv. Roka v La Salle, Ill.

Lorain, O., 8. nov. — Dragi g. urednik: — Prosim Vas, da priobčite teh par vrstic v A. S.

Nedelja 31. oktobra je bil dan žalosti za nas Loraančane, kajti naš župnik Rev. John Štefanič nas je iznenadil z naznanilom, da nas bode v teku par dni zapustil. In res, pretekli četrtek je č. gospod prešel od nas na neko angleško faro nedaleč odtod.

Pripoznati moramo, da v teh sedmih letih, ko je bil č. g. Štefanič tukaj, je veliko storil in žrtvoval za to faro, za kar mu smo iz srca hvaležni in mu kličemo: Bog plačaj stokrat vse, kar ste za nas Loraančane storili!

Toda ljubi Bog je dober. Isti dan, ko nas je zapustil Rev. Štefanič, smo dobili drugega dušnega pastirja, čast. gospoda Josipa Skur, katerega, četudi je tukaj šele par dni, iz srca ljubimo, kajti zelo prijazen in dober duhovnik je. Kličemo Vam, č. g. Skur: Dobro došli v Lorain! Naj Vas ljubi Bog mnogo let ohrani med nami!

Lep pozdrav Vam, g. urednik, in vsem čitateljem A. Slovenca.

A. B., naročnik.

Milwaukee, Wis., 7. nov. — Uredništvo A. S.: — Če hočete priobčiti pismi, kateri sem prejel od bratov, ki sta v vojski, bo gotovo ustreženo temu ali onemu čitatelju. Pismi se glasita:

"Dragi brat! Skoraj sem nate že čisto pozabil, odkar sem od doma, kajti sedaj je že drugo leto. K vojakom sem šel dne 24. julija lanskega leta. Zdrav sem še, to se imam pa Bogu zahvaliti. Več hudih bojev sem že doživel. Daj Bog, da bi se srečno domu vrnil! Te pozdravljam Tvoj brat

Matevž Mohorko."

"Dragi brat! Skoraj bo eno leto prešlo kar sem šel od doma. O Veliki noči 11. aprila smo bili poslani nad Rusa v Galicijo. Mnogo sem videl grede in v vojski doživel. Kako so granate razpokavale blizu nas, pa vendar sem še živ! Sedaj smo Rusa nazaj nagnali, pa so nas na jug poslali, da bi še Srba in Italjana tako, kakor Rusa. Ko smo dobili povelje, da grémo od severa na jug, smo bili veseli, da se bomo zopet z drugimi sovražniki poskusili. Prvega septembra smo odšli iz Rusije na jug. Zopet se vozim po tisti poti domu ali mimo doma. O da bi se še od juga zopet vrnil zdrav domu: Bog in Marija z Jezusom me usliši in obvari! Ko bo priložnost, Ti več pišem od juga. Te pozdravljam Tvoj brat Simon Mohorko."

SLIKE IN ČRTICE Z BOJIŠČ.

(Iz "Domoljuba".)

Tudi godba jim ni pomagala...

Strelec Iv. Sert (štaj. Slovenec) piše:

Ob pol 11. uri ponoči, dne 25. avgušta smo ob svetli mesečini poslušali šumenje Soče, obenem pa začuli rožljanje sovražnega orožja. Zapazili smo naenkrat cele trume Italijanov, ki so se bližali našim postojankam. V tem hipu zaigra italijanska vojaška godba; toda ni trajala dolgo, kajti naša artiljerija je s strašnim ognjem jela obsipati radostno razpoložene italijanske vojake in godce. Godba utihne. Naenkrat se začuje krik polentarjev. Naskakovati so začeli naše postojanke, a zmotili so se grozno. Mož za možem je padal in v par minutah so bili odbiti z groznimi izgubami. Ni dolgo trajal ta mir in začne se druga borba, še enkrat hujša kakor prva. In tudi to pot jo je moral pobrisati sovražnik z velikanskimi izgubami. Pa še ni nehal. V tretjič se je navalil s tako silo na nas, da je bila groza. S hudim naskokom smo mu zakadili nasproti. Začelo se je krvavo klanje. Po dveurnem boju je sovražnik popihal v gozde, mi pa za njim. To je bilo veselje, ko smo ga odbili. Sovražnik je bil desetkrat močnejši od nas. Ko postane vse mirno, gremo hitro nazaj in poberemo naše ranjence, ki jih je bilo čisto malo. Niti v duhu si nismo mislili, da bodo naše izgube tako malenkostne. Groza nas je obšla, ko smo zagledali cele kupe mrtvih sovražnikov. Ti prizori se ne dajo popisati. Tudi naši stari vojaki, ki so bili v Galiciji v vojski, so rekli, da kaj takega še niso videli.

Po bitki smo šli par sto korakov nazaj v gozd ter smo tam napravili oltar. Nato pride naš vojni duhovnik in začela se je božja služba. S pozdignjenimi rokami smo se zahvaljevali za zmago, da nas je Bog obvaroval sovražnih krogel, ki so padale kakor toča z neba.

"Če pade — čast mu; če se izkvari — sramota!"

Iz pisma Jožefa Arharja — Šentvidčana: "Opočno, 18. jul. ...Sedaj sem zapustil bojno črto in se preselil za fronto v Opočno... To ti je pravo gnezdece. Prebivalci so skoro sami judje; mesto zelo opustošeno, kar priča, da so tu Rusi gospodarili. A to naj bi že bilo! Toda svinjarija, ki vlada tod okrog, je nepopisna! Ničvredne babure in razni judovski eksemplari... uganjajo ob belem dnevu orgije, da se poštenemu človeku gabi. Jaz si mislim, da bo enkrat priletela od bogvekod velika bomba in pokopala to Sodomo in Gomoro... Časa imam dosti, a ga porabim v to, da grem v gozd in se zamislim v lepe nekdanje čase v naši organizaciji. Takrat se zjokam pri spominu na drage naše brate, ki so padli v zvestem boju za svojega cesarja... Če pade, čast mu! Če se izkvari — sramota! Zame se ni bati. Fant, ki se je šolal v orlovski šoli, pljune ob takem prizoru in se drži svojih idealov..."

Mož na svojem mestu.

Tam ob Dnjestru v rezervni bolnišnici 3—3 deluje med našimi ranjenci in bolniki vojni kurat č. g. Alojzij Dejak, rodom Ribničan, duhovnik mariborske škofije. Neki slovenski ranjenec piše, da ga vsi vprek imenujejo "naš dobri angel". Tako-le ga pohvali:

"Vidimo ga, kako se trudi, da bi nam olajšal bolečine in gorje. Zanj ni nobeno delo prenizko; on nas čisti, nam rahlja slamo, na kateri ležimo, nam prinese zdravil in jih sam prej pokusi, da bi nas s svojim zgledom navdušil, da bi se ne branili piti neokusnih tekočin. Z eno besedo: gospod Dejak se ravno tako potrudi, kakor ljubeča mati za svojega bolnega otroka. Noč in dan prebije pri nas. Ako opazi, da gre kakemu bolniku na boljše, se mu svetijo oči od veselja in prijazen smehljaj mu zaigra na njegovem suhem in skoro vedno žalostnem licu. Ko pa vidi kakega bolnika v zadnjem smrtnem boju, se mu oči v solzah topijo, briše mu pot z bledega čela in se ne odstrani od njega, dokler ga ni srečno pripravil na pot v večnost. In to se ponavlja dan zadnem. On sam mnogokrat ne je, ne pije, ne kadi, da le more pokloniti kak priboljšek svojim dragim, ko vidi, da so že okrevali n da smejo kaj več zaužiti."

"Tudi mi ne držimo rok križem..."

Matevž Kavčič (vas Ravne pri Žireh) je pisal 4. sept. z italijanskega bojišča:

"Draga sestra! Že dolgo nisem dobil nobenega odgovora: mislim, da se karte pogube, ker imamo sedaj drugo poštno številko. Imam se še vedno dobro. Zdrav sem, hvala Bogu! Pet dni sem bil sedaj precej daleč nazaj za bojno črto. V bojih sem pa že bil tri mesece. Naš uspeh je bil ta, da so pustili Italijani cele kupe mrličev za seboj. Le brez skrbi bodite doma. Italijana ne pustimo naprej, kakor bi se njemu zljubilo; je nas dosti tukaj fantov in mož, ki smo pripravljeni dati tudi svojo kri za ljubo domovino in našega presvetlega cesarja. Res smo zmiraj v nevarnosti; ne vemo ne ure, ne minute, pa smo vseeno pogumni. Mi stojimo trdno in se ne umaknemo niti za ped. In čeprav grme sovražni topovi ter švigajo krogle okoli glave, smo vendarle neustrašeni, kajti tudi mi ne držimo rok križem. Pri vsakem napadu se mora sovražnik umakniti z velikimi izgubami tja, odkoder je prišel...

Prisrčno pozdravljam vse skupaj."

Trpljenje in zaupanje zakonskega moža na bojišču.

Ital. bojišče, 2. julija.

Iz pisma Franceta Mikše.

"Preljuba moja žena! Presrčno se Ti zahvaljujem za pismo, ki sem ga solznih oči prebiral. Dejati sem ga moral proč, če ne, bi se mi bilo od solz zmočilo. Iz globočine žalostnega srca Te lepo pozdravljam. Zahvalim se Ti za zavojček, ki sem ga z največjim veseljem sprejel. Poprašam Te, ljuba žena, kako se še kaj otročički imajo. Uči jih, kolikor Ti je mogoče, moliti in strahuj Francka, da Ti ne zraste čez ušesa. Moje srce je žalostno, ker smo že tako dolgo — že drugo leto — ločeni. Pa ljuba moja, le potrpimo! Vsega bo enkrat konec. Upanje imam do Boga in Matere božje, da me bo še pripeljala k moji od Boga mi odločeni ženi in k premilim mojim otročičkom. Potolažena bodi, draga mi; prenašaj voljno vse križe in težave, ki jih morajo tudi tisočere in tisočere druge matere prenašati v teh hudih časih posebno z otroki.

Pomisli, kar pravi Kristus: "Blagor jim, ki preganjanje trpe, saj njih je nebeško kraljestvo!" Prosim Te, molite zame, Ti, blaga žena, in preljubi otročiči, da bi mi bilo dano še priti nazaj. Močno rad bi še živel nekaj časa s Teboj, ljuba žena, in z ljubljenimi otročiči. Nas čakajo hudi dnevi in hude ure na italijanski meji. Bog mi pomagaj in Marija! Sedaj pa, ljuba žena, solznih oči skončam ti pisanje, naj Te tolaži Sv. Duh!

Pošiljam tisočere pozdrave. Na svidenje, če ne tukaj, pa nad zvezdami!" — Franc Mikše.

Žena Katarina (Jaagen bei Loerach, Nemčija — Deutschland) naznanja, da je bil njen mož, pošiljatelj zgorajšnjega pisma, ranjen 6. julija pri Sv. Martinu na Goriškem; zdaj pa ne more nič izvedeti, kje se nahaja. Ako bi kdo zanj vedel, naj blagovoli ustreči in sporočiti užaljeni soprogi na zgorajšnji naslov.

Pred bojem in v boju.

Anton Mrak, načelnik šentviškega "Orla" je pisal svoji sestri to-le zanimivo pismo:

2.—VI. 1915.

"Draga sestra!

Samo še nekaj ur in stopim v boj s sovražnikom. Veš, da se marsikateri ne vrne nikdar več iz boja; morda bom tudi jaz eden izmed tistih, da pojdem za pravično stvar. A to naj Te ne žalosti, marveč bodi ponosna, če bi tudi eden Tvojih bratov padel za dom, cesarja in našo ljubo Avstrijo. Ne trepetam, ko vidim grozoto vojske, ampak težko čakam, da udarim zakletega sovražnika s kolbo po trmoglavi butici. Navdušenja ne manjka pri nas. To jih bomo pognali, ako nam Bog da srečo. Rusi morajo vedeti, da so prišli mladi, a krepki kranjski fantje na bojišče.

8.—IX. 1915.

Draga sestra!

Pozdrav! Danes Ti hočem opisati, kako je bilo, ko sem bil ranjen. Ako boš dobila to pismo, mi takoj odpiši, da bom vedel, če ga ni kdo pohopnil.

Bilo je 17. junija. To noč smo spali pri cerkvi v vasi D.... Zjutraj alarm, nato odkorakanje čez novi most, ki so ga naredili naši pijonirji čez noč. Ruski aviatik nas je pridno obsipal z bombami, a so vse padle v vodo; potem so ga pa saperji s topovi pognali proč. Celo dopoldne hodimo ob bregu reke, ki je zaraščen s samimi mladimi gabri. Okrog poldne prispemo prav blizu sovražnika. Takoj začnemo polagoma prodirati ob velikem bregu v štirih rojnih vrstah. Na vrhu brega je bil pa sovražnik tako zakopan, da se ni prav nič videl. Ko pridejo naši prvi kakih 30 korakov od ruskega strelnega jarka, takrat pa pričneta dve strojni puški tako kositi, da je bilo grozno; iz pušk so pa streljali skoro samo z dum-dum kroglami. Listje je tako letelo z drevja, da smo komaj drug drugega videli. Vsako drevo je bilo po 10- in še večkrat prestreljeno. Tovariša na desni in levi je ubilo, le jaz sem še ostal. Med tem pa prične sovražna artiljerija od vrha s šrapneli streljati na nas. Takrat so pa naši padali kot muhe. Na to pride povelje: "Drugi roj do vode!" Pri vodi je bilo kakih 10 m trave, tako da je Rus vsakega takoj videl ko je stopil iz grmovja. Sedaj je po meni, sem si mislil, in skočim iz grmovja proti vodi. Brž se vležem in začnem takoj kopati. Komaj sem pa enkrat rušno z lopato odrezal, že mi krogla strga rokav na levi roki; takoj nato prileti druga, in ko bi bil jaz samo 20 cm naprej, pa bi me usmrtila. Prav pred nosom je šla v tla. Prsti mi je vrgla v obraz, da nekaj časa nisem nič videl. Prepričan sem dobro, da me je samo angel varih varoval. No, ko sem si nekoliko prst iz oči spravil, pa prileti tretja. Pk — je reklo, roka je padla doli, lopata stran. Dobro sem čutil, ko je šlo odtrgano meso po rokavu doli na tla. Kri se je vlila po hlačnici in čevlju. Roke nisem nič čutil; le peklo me je, kot bi mi meso z žerjavico smodil. Takoj vstanem, vzamem puško ter grem v grmovje; tam nekaj časa kličem sanitejca, da bi me obvezal. Bal sem se namreč da mi kri ne odteče. Ker pa ni bilo nikogar, se napotim na pomožno obvezovališče. Nekaj časa hodim, da pridem do roba, tako da so šle vse krogle čezme. Vsedem se doli in pravim, da počakam sanitejca, če pride tudi šele čez dva dni, ali pa tu umrjem. Čez četrt ure pa pride. Kar je posebno zanimivo, je to, da se najprvo spravi k mojemu nahrbtniku in ga oropa. Ko se je enkrat najedel, me je obvezal. Rokav od suknjiča in srajce je moral odrezati; nož sem mu posodil jaz, ki ga je za spomin potem vtaknil v žep. Vzamem plašč in vrečico za kruh pa grem na obvezovališče. Vsake dve ali tri minute sem moral počivati. Vroče mi je bilo pa tako, da sem bil popolnoma premočen.

Na oni strani je stala mala koča. Njeni prebivalci so ostali na pragu in opazovali moje romanje. Kaj so si pri tem mislili, ne vem. Desna rama je bila vedno nižja od leve, šel sem kakor bi bil pijan; zaletaval sem se v eno in drugo stran in čudno se mi zdi, da nisem padel v Dnjester. Ko se je mračilo, pridem do mostu, ki sem čezenj šel zjutraj zdrav in vesel. Na mostu me doide Sodnikar od Sv. Katarine; potem greva skupaj na obvezovališče. Tam se spravi k meni nevešč sanitejec in mi prične iz rane zasedeno kri kopati z nekim klincem. Takrat me je pa tako bolelo, da bi padel, ako bi ne priskočili na pomoč in me držali, dokler ni izvršil svojega "šintarskega" dela. Ko je bilo to končano, smo šli spat na bližnji skedenj. Kako sem ležal v taki gneči z razmesarjeno desnico, si lahko misliš.

18. junija smo ob štirih zjutraj odšli in smo do opoldne hodili. Za nami so bili velikanski požari in vedno huje se je čulo grmenje topov. Opoldne zopet naprej in zvečer pridemo v vojno bolnišnico, kjer smo ležali, spali pač ne, na golih tleh. Pod glavo sem imel pa vojaško skodelico. Bolj častno se mi zdi, da sem ranjen, kot pa da bi bil ujet. Sedaj se mi je zopet rana naredila na roki in, ko pišem, se mi tako trese kot pijancu. Bom moral še z levico naprej nadaljevati. Drugič naprej.

Pozdravljam Tebe in vse domače Tvoj brat Tone.

Chi. Tel.: Office 658, Res. 1441R
Uradne ure:
9—12 a. m. 1—5 and 7—8 p. m.
Ob nedeljah od 10. do 12.
Dr. S. Gasparovich
Dentist :: Zobozdravnik
Joliet National Bank Building
4th Floor, Room 405.
JOLIET, :-: ILLINOIS.

Urada telefon Chicago 100
Stanovanja telefon Chicago 3247
JOSIP KLEPEC
JAVNI NOTAR
1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

CHARLES D. DIBELL
ADVOKAT—LAWYER
Soba 503 Woodruff Bldg., Joliet
:CHICAGO PHONE 245:
Kadar imate kaj opravite s sodnijo obrnite se k meni.
Govorimo slovenski jezik.
Kolektujem in tirjam vsako vrstno dolgove. Ali pa se oglasite pri
M. J. TERDICH, 1106 Chicago St.

Kašelj in hripavost
prideta z mrzlim vremenom, ter jih je težko odpraviti. Njihovo zdravljenje zahteva hitre pomoči in rabo kakega zanesljivega zdravila.
SEVERA'S Balsam for Lungs
(Severov Balzam za Pljuča) se rabi pri zdravljenju prehlada, kašlja, hripavosti, vnetja sapnika in oslovskega kašlja že preteklih pet in trideset let. Je zelo izborni tešilni pripravek. Njegovo rabo priporočamo vsim — mladim in starim, otrokom in odraslim. Cena 25 in 50 centov.
"Imel sem hudi kašelj," piše g. Frank Vacha, iz Elk River, Minn., "ter sem kupil steklenico Severovega Balzama za Pljuča in predno sem ga porabil celo steklenico, je kašelj popolnoma izginil. Jaz sem 63 let star ter se zdravega počutim."
Kupite SEVEROVE PRIPRAVKE od vašega lekarnarja.
Zavrnite nadomestitve. Ako vas lekarnar ne more založiti, naročite jih od nas.
ZAPEKA, media glavobol, omotica, jetrne pritožbe, zlatenica in žolčnica se vdaje zdravljenju, ako se rabijo kakor navedeno v navodilu
SEVERA'S Liver Pills
(Severove Jetrne Krogljice). Cena 25c.
W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Iz malega raste veliko!
Resničnost tega pregovora je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po
3%—tri od sto—3%
na prihranke. Z vlaganjem lahko takoj začnete in to ali osebno ali pa pismeno. Vse uloge pri nas so absolutno varne. Naša banka je pod nadzorstvom zvezne vlade.
Mi imamo slovenske uradnike.

The Joliet National Bank
JOLIET, ILLINOIS
Kapital in rezervni sklad $400,000.00.
ROBT. T. KELLY, predsj.
CHAS. G. PEARCE, kasir

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

— Deželna elektrarna na Završnici je končno dobila koncesijo. Glavni vzrok za ugovor je bil nabiralnik za vodo, ki je sedaj dograjen. V gorski dolini nad Mostami pod Stolom je nastalo vsled jeza krasno jezero, kakih 200 metrov dolgo in 100 metrov široko. Tako je sedaj deželna elektrarna vkljub vsem težkočam časa dogotovljena. Moči je dovolj; zato je upati, da postane ta naprava pravi blagoslov za Gorenjsko.

— Preselil se je č. g. Iv. Molj, župnik v p., iz Ljubljane v Trzin, kjer bo oskrboval dušno pastirstvo.

— Zlato poroko sta obhajala 16. okt. naš zaslužni skladatelj prof. Ant. Foerster in njegova soproga Petronila. Zlatoporočenca sta še oba čvrsta in zdrava.

— Kolera. V Ljubljani je bilo 9. okt. uradno naznanjenih šest bolnikov z znaki kolere med vojaki, ki so došli z bojišča.

— V prilog abstinenčnemu gibanju. Vojnožitni prometni zavod je nakazal pivovarnam le neznatno množino ječmena, a še to blago se bo le počasi dobilo. Pivovarne bodo zvarile le majhne količine te grenke pijače, zato pa tudi gostilničarji ne bodo dobili več tolike zaloge piva, kakor doslej. Omejitev bo baje znašala polovico lanske dobave.

— Bolezen. Po vipavskih občinah se zelo širi trebušni legar.

— Iz Przemisla v Kranj so pripeljali umrlega dr. Avgusta Levičnika, ki je bil poklican kot zdravnik na severno bojišče, pa je v tujini podlegel kužni bolezni. Pokopan je bil v družinskem grobišču na pokopališču v Kranju.

— Strašno hudodelstvo. Dne 8. oktobra sta se priklatila v Svibno pri Radečah na Dolenjskem dva sumljiva neznanca. Poklicana orožnika sta zahtevala, naj se legitimirata. Naenkrat sta jela neznanca streljati. Na mestu je bil mrtev orožnik Matej Pugelj, tovariš Ignacij Intihar je pa smrtnonevarno ranjen. Zločinca sta vzela orožje in pobegnila. Izključeno ni, da sta nevarna vohuna. Ogorčenje je splošno.

— Tobakarji ne bodo prav zadovoljni. Podražili so tobak, zdaj pa zopet vžigalice. Cena je poskočila za en vinar pri zavojčku.

— Janče. V noči od 2. do 3. oktobra t. l. so vlomili tatje v tukajšnjo trgovino Jerant. Z žrdjo so izrvali železno omrežje pri oknu in tako zlezli v trgovino, kjer so vse preiskali. Odnesli so nekaj denarja, mnogo sladkorja, smodk, svalčič, tobaka, žganja in polovico zaklanega, za prodaj pripravljenega koštruna. Kdo so bili tatje? Gotovo se je pojavila zopet ista tatinska družba, ki že več let opravlja tatinsko rokodelstvo v janški in štangarski župniji. Pač znajo ti tiči tatvino dobro prikrivati, ker toliko časa ne pridejo pravici v roke.

— Komenda. Dne 29. septembra je umrl v Mostah posestnik Frančišek Jerman, star 81 let, doma iz Zapog. Svoj čas je bil dolgo vrsto let župan. Dva sina sta ujeta na Ruskem. Anton —vdovec—(pri Kramarju v Kaplji vasi) ima vsled tega hišo in krčmo zaprto. — Prvo moko smo dobili šele zadnji teden v septembru od Majdiča iz Jarš. Po mnogih hišah niso imeli dalj časa kruha. Kljub novini pa ga tudi ob tistih dekah ne bo dovolj. — Ajdo je slana posmodila. Novo setev je zavleklo tedensko deževje. — Vojak-strelec Mihael Lah, ki ga je vlak povozil blizu Zagorja, je bil doma s Klanca, župnija Komenda. Zvonilo je tu že več padlim junakom. Od nadučitelja Krmelja je ravno pred letom dni prišla zadnja dopisnica iz Galicije. — Zadnji dan septembra so se poslovili zadnji gališki begunci siromaki.

— Iz Škocijana pri Mokronogu. O smrti praporščaka Valentina Skušek iz Jeperjeka piše Stanko Pečnik tako-le: Padel je dne 4. septembra ob 10. uri dopoldne, zadet od šrapnelskega drobnutkih izdihnil svojo blago dušo. Bil sem takrat uprav poleg njega. — Kadet Marjetič piše, da so vojaki v Skuškovem voju začeli kar vpiti in jamrati od žalosti, ko so videli, da je padel njih poveljnik, ki so ga tako radi imeli in da se tedaj niti ločiti niso mogli od njega, ko je padel. — Vojni kurat dr. Kulovec je sporočil, da je padel na desnem bregu Sereta in je pokopan na pokopališču vasi Muškark. "Za vrlim fantom," pravi, "nam je vsem zelo žal.' — Iz vseh teh pisem se jasno vidi, kako priljubljen in spoštovan je bil rajni. —Vsled zadnjega deževja smo imeli pri nas povodenj, kakršne že ni bilo 15 let. Po dolini ob Radulji in Krki je poplava marsikje uničila jesensko setev in odnesla tudi precej ajde. — Posojilnica in Kmetja zveza sta naročili 5000 kg galice, za kar je bilo treba poslati 12,500 K. — V naši okolici strši že dalj časa neka propadla, roparska klika, pred katero niso varne niti šolske deklice, kakor kaže par slučajev. Dva zlikovca sta na Reši pri belem dnevu ukradla 3000 K, za plačilo, da jih je prej gospodinja pogostila, ker sta se izdajala za vojaka, ki gresta na dopust. V Grmuljah je neki ropar podnevi udrl v hišo, kjer je bila doma le ena dekle. Tej je grozil z nožem, če mu ne pokaže, kje ima gospodar sprav ljen denar. Ne tiščite doma večjih vsot denarja; v hranilnico z njim, tam je varen!

— Umrla je Marija Recelj, soproga gostilničarja in posestnika v Št. Jerneju, dobro znana vrla gospodinja, ki je bila vsled svoje postrežljivosti in prijaznosti obče priljubljena.

— Umrla je v Metliki Josipina Fleischmann v starosti 68 let.*

—Odlikovanje. Stotnik Konrad Pučnik iz Kranja, ki je že prej dobil signum laudis, je bil po zasedenju Brest-Litovskega od nemškega cesarja osebno odlikovan z redom železnega križa.

— Umrla je v Senožečah Fani Perhavc, rojena Čič. Z njo so izgubili reveži svojo največjo dobrotnico, sirote svojo mater. Njeno življensko geslo je bilo: Odpri roke, odpri solze, otiraj bratovske solze! Sirotam lajšuj gorje!

— Umrla je v Ljubljani na Tržaški cesti 38 Josipina Kunc, rojena Koder. Zapušča 3 otročiče, soprog pa je v vojni.

— Umrla je na Rakeku v starosti 37 let Frančiška Novak, rojena Rus, po dolgem bolehanju.

— Samomor na železniškem tiru? Dne 27. septembra so našli povoženega in smrtno ranjenega v bližini postaje Žirovnica nekega 50letnega moža. Kakor se sodi, je mož izvršil samomor; najbrže se je priplazil do proge tik pred dohodom vlaka in se vrgel pod kolesa, ko je svoj površnik še poprej obesil na rampi. Vlak je vlekel moža kakih 80 korakov naprej, izpod vlaka so ga potegnili železniški uslužbenci vsega polomljenega. Pozneje se je dognalo, da je ponesrečenec Franc Jalen iz Studenčič, brezposelni delavec.

— Obesil se je v zaporu pri ljubljanskem sodišču cigan Henrik Goran, katerega so iz prisilne delavnice oddali v ondotne zapore.

— Napaden je bil z roparskim namenom 44letni posestnik Fr. Jamnik, podomače Križman, ko je krenil s svojim vozom, na katere mje bil naložen les, med 7. in 8. uro zvečer na državni cesti od Cikovega na Sap. Nekdo ga je udaril z nekim trdim predmetom po glavi. Jamnik je padel nezavesten na tla. Konja sta vlekla voz dalje in sta se ustavila šele pri nekem predoru. Opolnoči so našli Jamnika na cesti. Prišel je k sebi. Konstatiralo se je, da mu je ropar vzel iz notranjega telovnikovega žepa denarnico z svoto 164 K. Napadalec je vzel s seboj tudi bič in ta ga je izdal. Ropar, ki šteje komaj 15 let in je doma iz Grosuplja, je šel z bičem v gostilno, kjer je bil malo poprej JaJmnik, in gospodar je spoznal Jamnikov bič. Mladega zločinca so zaprli.

— Resignacija. Notar v Črnomlju Oton Ploj je resigniral na svoje mesto.

— Beda. Iz Bele Krajine pišejo: Toča je skoraj polovico Bele Krajine letos obiskala in to tako hudo, da je celo debelačo uničila in seveda tudi vse drugo. Ker v Beli Krajini več debelače kakor drugega žita pridelamo in nam je najvažnejši pridelek vino, je isto tudi zbito po toči in smo res reveži. Kupiti ne smemo žita, doma ga nimamo in tedaj moramo kruha stradati. Mesa ne dobimo, jajc imamo tudi malo, ker je Hrvatska zaprta proti Kranjski. Jesti moramo sam ljub krompir. Krav bo zmanjkalo in mleka ne bo. Do sedaj še nismo dobili nič žita v naše kraje iz državne kašče. Dolžnost naših poslancev je, da stvar v red spravijo, ker res niso šale, če so naša gospodarstva brez kruha.

— Zlato poroko je v Ljubljani 19. sept. slavil Ivan Brinšek s svojo soprogo Ivanko. Častitljivi starček je navzlic svojim 85. letom zdrav in krepak in se še vedno živahno zanima za vse pojave javnega življenja in dogodke sedanjega časa. Usoda mu ni dala doživeti redke slavnosti v neskaljeni radosti — baš je te dni poteklo leto, kar mu je padel ljubljeni sin Bogomil na srbskem bojišču. To je bil pač tudi povod, da je minil slavnostni dan brez zunanjega sijaja. Saj spada sicer g. Brinšek med najpopularnejše odličnjake naše kršne Notranjske. Ustanovil je staro in ugledno trgovino v Trnovem, katero vodi sedaj njegov sin Josip Brinšek.

ŠTAJARSKO

— Pravnik padel. Dne 3. sept. je padel na severnem bojišču rezervni poročnik cand. iur. Janko Koser, poveljnik oddelka strojnih pušk, doma iz Juršincev pri Ptuju. Bil je soustanovitelj slovenskega akademičnega društva "Dan" v Pragi na Češkem. Bil je izredno delaven, vzoren organizator dijaštva.

— Ponarejeni petkronski tolarji so krožili zadnje dni po brežiškem in kozjanskem okraju na tŠajerskem. Prinesli so jih sleparji s Hrvaškega.

—"Zarjan" padel. V hudih bojih ob Dnjestru je padel dne 4. sept. praporščak Pavel Rupnik, starešina slovenskega akademičnega društva "Zarja" v Gradcu. Dobil je strel v glavo in bil takoj mrtev. Pokojni je bil vnet organizator.

— Odlikovanje 87. pešpolka. Za junaški čin ob Dnjestru, ko je 87. pešpolk prvi prodrl rusko postojanko, je bilo 15. septembra pred zbranim polkom odlikovanih 268 mož: 23 s srebrno hrabrostno svetinjo prve vrste, 68 s srebrno hrabrostno svetinjo druge vrste, 103 z bronasto hrabrostno svetinjo in 74 s pohvalo zbornega poveljstva.

— Dva dezerterja ustreljena. V Gradcu sta bila ustreljena dva vojaška begunca, in sicer pešca Rajmund Eiche in Jožef Hammer od 27. pešpolka.

— V ruskem ujetništvu. Št. Ilj v Slov. gor. V ruskem ujetništvu se nahajata iz naše župnije vrl posestnik Alojzij Lopič, stričnik rajnega cmureškega župnika, in Ciril Sadu, sin tukajšnjega nadučitelja na slovenski šoli. Oba sta bila v Przemyslu ujeta. — Sadja imamo letos srednje. Edino v Ceršaku so bile jablane zelo obložene.

— Žrtve vojne. Sv. Barbara v Halozah. Tudi iz naše župnije je sovražna krogla predrla prsi marsikateremu možu in mladeniču. Posebno je pobirala smrt naše najboljše fante. Od Mladeniške Zveze je padel predsednik Fran Belšak iz Okiča, odbornik Fran Žuran iz Gruškovca, Fran Jurgec iz Gradišč, ki je bil pevec in gralec, Martin Milošič, godec društvene godbe, in Fran Vidović iz Gruškovca. Mnogo pa se jih pogreša, ki ne ve nikdo zanje. Iz naše župnije je že okoli 18 mrtvih.

— Žalostna novica. Iz Frama poročajo: Te dni nas je pretresla žalostna novica, da je padel eden naših najboljših fantov FranVihar iz Frama. Stariši se ne morejo utolažiti, vsi, ki smo ga poznali, ne moremo verjeti to. Bil je dika in ponos naših fantov, upanje izbornega gospodarja, najboljši sin svojih starišev, naroden, delaven, skrben. Zadnje pismo je pisal dne 24. avgusta in dne 28. avgusta je že bil mrtev.

— Bridki udarec. Gočova v Slov. gor. Našo Pečovnikovo družino je zadel bridek udarec. Padel je že 20. okt. m. l. — a se je šele sedaj dognalo — veleposestnik Vinko Pečovnik. Slutili smo sicer, da ne more biti več med živimi, ker ni bilo toliko časa glasu o njem, a upali smo še vedno. Sedaj je vojaška oblast potrdila smrt. Rajni Vinko zapušča ženo Marijo iz blage družine Druzovičeve od Sv. Andraža v Slov. gor. in pet otročičev, mater in tri sestre. Njegov oče je bil svoj čas eden najimenitnejših mož št.-lenartskega okraja in tudi na Vinka smo stavili veliko upanje in zaupanje.

— Padel je v Galiciji vojak 26. domobr. polka Anton Štiglic, doma od Sv. Frančiška. Kot da bi bil slutil, da se bliža njegova zadnja ura, je poslal še zadnje, jako ginljivo pismo svojim starišem, v katerem se od njih poslavlja.

— Padel je v Galiciji Janez Heršold iz Trbonj ob Dravi. Vzel je žalostno slovo od doma 27. julija 1914. Ravno četrt ure poprej mu je umrl na lepem domu njegov oče. Njegov brat je tudi pri vojakih. "In mamka skrbna in ljube sestre še upajo zdaj; a brat jim in sin iz daljnih ravnin ne pride nazaj." (Gregorčič.)

— Padel je na južnem bojišču viničarski sin Friderik Donko iz Št. Ilja v Slov. gor.

— Padel je na južnem bojišču Fr. Kocbek iz Krčevine. Bil je vzoren mladenič, vse ga je rado imelo.

— Padel. Sv. Križ pri Mariboru. V bitki pri Grodeku v Galiciji je padel vrli kmečki sin Rudolf Harih, podomače Vrablov Rudi, ki bi naj postal enkrat na domačiji gospodar.

— Padel. Iz Ljutomera. Na severnem bojišču je padel od ruske krogle v prsi zadet mladenič Jakob Novak od 87. pešpolka, 2. stotnije, iz Vogričevec, župnije ljutomerške. Škoda zavednega slovenskega fanta.

— Umrl je lesotržec Ivan Pokorny v Zrečah pri Konjicah.

— Vsled poškodb umrla. Od Sv. Lenarta v Slov. goricah poročajo, da je hotela 35 letna Marija Škrobar rešiti iz gorečega hleva svoje tete živino; pri tem pa je dobila take poškodbe, da je vsled njih umrla.

— Z oreha je padel in se ubil v konjiški okolici posestnik Jožef Fijavž. Zapustil je več nepreskrbljenih otrok.

KOROŠKO.

— Odlikovanje. Dne 27. sept. je bila v jedilnici kn.-šk. Marijanišča v Celovcu pripeta velika zlata hrabrostna svetinja 1. razreda pešcu Jožefu Schoenlieb, rojenemu Celovčanu, ki se je dne 21. svečana t. l. v boju pri Stanislavu posebno hrabrega izkazal. Pri slovesnosti je imel predsednik deželnega in ženskega pomožnega društva Rdečega križa Henrik knez Rosenberg Orsini patriotičen nagovor; kolajno je pripela odlikovancu Marija grofica Lodron Laterano. Med dekoracijo je igrala godba, ki so jo sestavili ranjeni in bolni vojaki.

— Sv. Višarje pogorele. (Obširneje poročilo.) V četrtek 16. sept. smo zopet čuli v zgodnjih dopoldanskih urah glasno kanonado. Ker imamo iz Rateč lep razgled proti Višarski skupini, ozrem se tja, odkoder je dohajal glas topov. Glej, na malo oblačnem obzorju se pokaže svitli oblaček za Višarji. Vedela sem, da je to šrapnel. Takoj nato vidim črni dim in čujem zamolkel pok — padla je granata. Vse to sem opazovala s prostim očesom. Ker se je ta kanonada vedno ponavljala, sem poiskala daljnogled in prepričala sem se, da Italijani obstreljujejo na desno, levo, spredaj, zadaj, vse na okrog naše Višarje. Pokanje, razstrelbe šrapnelov in granat traja neprenehoma. Ob tričetrt na 3. popoldne je višarska cerska cerkev, ki je vedno nas tako mikavno vabila, v gostem dimu. Že opazim svitli plamen —in bilo je po Višarjih. Ko je požar ponehaval, sem opazila s prostim očesom zvonik brez strehe. Poleg cerkve so uničene vse postavljene trgovske lope, pač pa je videti še dvoje hiš pod cerkvijo. Ko je solnce zahajalo na čisto jasnem nebu, se je še dvigal dim iz zvonika liki iz tovarniškega dimnika. Drugo jutro smo videli le zidovje naših ljubih Višarij. Tisti dan so naši sosedje iz Trbiža dobili prve italijanske pozdrave. Razun nekaj lukenj v poslopjih ni posebne škode. Prebivalstvo se je izselilo za par dni, ker so uverjeni, da naše čete, osobito topništvo, prisilijo sovraga k molku. Kakor čujemo, je znani kip Višarske Marije na varnem, ravno tako tudi dragocenosti.

— Žalostno poročilo je dobil Primož Obilčnik, tovarniški delavec v Podljubelju. Neki tovariš mu naznanja, da je njegov edini sin Jožef Obilčnik, star 19 let, padel na italijanskem bojišču. Komaj se je izučil svojega čevljarskega obrta, je bil poklican pod vojno zastavo, pod katero mu je bila pretrgana nit življenja.

— Italijanski ujetniki. Dne 20. sept. so s posebnim vlakom pripeljali v Celovec 140 ranjenih italijanskih vojnih ujetnikov, med katerimi je bilo 13 hudo ranjenih.

— Italijanski ujetniki v Celovcu. S transportom ranjencev 17. septembra so pripeljali v Celovec 180 ujetih Italijanov, med njimi je bilo nekaj ranjenih; berzaljerov je bilo med njimi 8.— Dne 15. sept. so bili pripeljali v Celovec okoli 200 italijanskih ujetnikov, katere pa so odposlali na Gornje Avstrijsko.

— Starosta celovških Slovencev umrl. "Mir" poroča: Dne 27. septembra je v Celovcu za vedno zatisnil oči c. kr. vadniški učitelj v pokoju Fran Germič, starosta celovških Slovencev. Rajni je bil zaveden in značajen Slovenec in se je še ob zadnjem ljudskem štetju z vso silo komaj ubranil, da ga niso posili zapisali za Nemca. Dosegel je starost 90 let. Dne 29. septembra se je vršil pogreb, katerega se je tudi udeležilo zastopstvo celovških Slovencev.

PRIMORSKO.

— Zakaj so Italijanom tako napoti naše cerkve...? V noči od 16. do 17. septembra so Italijani s težkimi granatami obstreljevali vas Sv. Lucijo. Ob štirih zjutraj je bila zadeta tudi župnijska cerkev sv. Lucije; granate so znotraj napravile grozno opustošenje.

— Hudo trpljenje. Začetkom oktobra je močno lilo tudi na Krasu in na soškem bojišču. Vojaki so silno trpeti. A kljub neprestanemu nalivu so vztrajali. Mokri do kože so prežali na sovražnika, ki se rad navali na naše ravno ob najneugodnejšem vremenu, misleč, da jih najde nepripravljene ali pa da zbeže pred dežjem in mrazom. Takih nalivov v Galiciji naši vojaki niso bili navajeni. A vse prenesejo. Ako eden opeša, pride drugi na vrsto. —V strelnih jarkih je bilo dovolj vode. V njej so prebili več ur zaporedoma. Menjave so sedaj gostejše. Drugo vojaštvo pa je vse pod streho. Enako tudi konji.

— Da bi tega bili vsi vselej vredni. Profesor Lovrič piše v splitskem listu "Naše Jedinstvo" o Slovencih, ki jih je imel priliko bolj natanko spoznati okrog bojišča na Primorskem: "Slovenci so diven narod. Vedno sem veliko nanje dal, ali sedaj, odkar jih pobliže poznam, jih cenim še bolj. To je zdrav, krepak, moralen in napreden narod. Ni vasi brez cerkve in šole. Brate Hrvate naravnost obožavajo. V vsaki stvari so nam na roke; sebi si odtrgajo, da dajo braniteljem domovine. Grobove naših padlih junakov skrbno varujejo in krase s cvetlicami. Vsa čast našim slovenskim bratom!"

— Pismo iz Astrabana (5. sept.) ob Kaspiškem jezeru. Ujetnik Lenard Liker, ki je bil s posadko v Przemyslu odpeljan na Rusko, piše, da je že od aprila v Astrahanu. Rad bi izvedel, kje je njegova žena Marija, ki je ob izbruhu vojske bila šla k svojemu očetu Ivanu Bizjak, županu v Dolu pri Ajdovščini na Goriškem. Pravi, da ji je brzojavil in pisal, a ni dobil nobenega odgovora. Tem potom sporoča ženi, otroku in vsem domačim, da je zdrav, in da jih iskreno pozdravlja. Upa, da so še vsi zdravi. Želi, da bi mu domači brzojavili, in sicer na naslov častnika dr. Zdolšeka, kateremu je prideljen kot sluga. Dr. Zdolšek je pristavil na dopisnico v slovenskem jeziku (drugo je pisano v nemščini): Domovini pozdrave! Sam o sebi je pristavil L. Liker s prav drobnimi črkami: "Meine Lage ertaeglich-taurig". Naslov: Offiziersdiener Leonhard Liker, zu Handen des H. Leutnant Dr. Josef Zdolšek, prisonnier de guerre, Astrachan, Russie.

— Interniranje goriških Slovencev in Furlanov v Italiji. Italijani nadaljujejo na Goriško-Gradiščanskem interniranje oseb, ki se jim ne zdijo povsem zanesljive in niso zadosti pokorne. 270 Slovencev so internirali v južnem italijanskem provincijalnem mestu Avetlinu. Iz Furlanije so dne 20. sept. pripeljali v Genovo 600 Furlanov.

HRVATSKO.

— Dvakrat toliko tobaka so pridelali letos v Bosni in Hercegovini, kakor navadna leta. Kljub temu se je cigaretni tobak s prvim oktobrom podražil za 25 do 80 odstotkov.

— Zaplenjeno imetje. Iz Splita poročajo: Zaplenjeno imetje dr. Trumbiča je cenjeno na 400,000 kron. Velik del imetja je obtežen z dolgovi, dr. Trumbič je tudi sam odnesel s seboj v inozemstvo precejšnje svote in lani je bilo poslanih za njim 100,000 K.

— General Puhalo odlikovan. Cesar Viljem je podelil armadnemu poveljniku fcm. Pavlu pl. Puhalu od Brloga red železnega križa 1. razreda. Fcm. Pavel pl. Puhalo je sin hrvatske Like, rojen v Brlogu pri Otočcu. Po vzgledu svojih prednikov se je tudi on posvetil vojaški službi.

— Disciplinarna razprava proti dr. Grisogonu. Na prizivnem sodišču v Zadru se je vršila 10. in 11. sept. disciplinarna razprava proti sodnemu svetniku dr. Ivi Grisogonu, ki je bil obtožen radi političnega delovanja. Branil ga je dr. Sardelić, odvętnik iz Kotora. Sodni dvor je sklenil, da se za sedaj prekine disciplinarno postopanje, ker je obtoženec pozvan v vojno službovanje.

J. C. Adler & Co.

priporoča rojakom svojo

Mesnica

Telefon 101. JOLIET, ILL.

ZA

Zavarovanje

proti požaru, mala in velika posojila pojdite k

A. SCHOENSTEDT & CO.

203 Woodruff Bldg. Oba tel. 169

Joliet, Ill.

John Grahek

...Gostilničar...

Točim vedno sveže pivo, fino kalifornijsko vino, dobro žganje in tržim najboljše smodke.

Prodajam tudi trdi in mehki premog.

TELEFON 7612.

1012 N. Broadway JOLIET, ILL.

Mestna hranilnica ljubljanska

V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 3., KRANJSKO.

Denarnega prometa koncem l. 1914 je imela 740 MILIJONOV KRON. VLOGE znašajo nad 44,500.000 kron, REZERVNI ZAKLAD PA 1,330,000 KRON.

Vložen denar obrestuje po

$4\frac{1}{2}$ %

brez vsakega odbitka.

Za VARNOST denarja jamči REZERVNI ZAKLAD, STROGA KONTROLA OD VLADE IN CELA MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA s vsem svojim premoženjem, vrednim do 50 MILIJONOV KRON. VSAKA IZGUBA denarja — tudi za časa vojske — je IZKLJUČENA.

Denar pošiljajte po POŠTI ali kaki ZANESLJIVI BANKI. PRI BANKI zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar le na "MESTNO HRANILNICO LJUBLJANSKO V LJUBLJANI" in NE v kako drugo manj varno šparkaso". HRANILNICI PA TAKOJ PIŠITE, PO KATERI banki dobi Vaš denar.

430 STRANI OBSEGA

Veliki Slovensko-Angleški Tolmač

prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebina knjige je: **Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pisem, Kako se postane državljan poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja.**

Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec.

Cena knjige v platnu trdo vezane je $2.00, ter se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y.

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP

proti žeji - najbolje sredstvo.

Cim več ga piješ tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIVO

To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott St. Joliet, Ill

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. l. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....$2.00
Za Združene države za pol leta.$1.00
Za Evropo na leto.....$3.00
Za Evropo za pol leta.....$1.50
Za Evropo za četrt leta.....$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays
by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

CERKVENI KOLEDAR.

14.	nov.	Nedelja	Serapion, muč.
15.	"	Pondeljek	Leopold, vojvoda.
16.	"	Torek	Edmund, škof.
17.	"	Sreda	Gregorij, škof.
18.	"	Četrtek	Odon, opat.
19.	"	Petek	Elizabeta, kralj.
20.	"	Sobota	Feliks Val., spozn

ZAKAJ JE TOLIKO HUDEGA NA SVETU?

Spisal škof Anton Martin Slomšek.

Nebeško kraljestvo je podobno kupcu, kateri, ko je drag biser našel, gre, in proda vse, kar ima in ga kupi. Mat. 13, 45.

Koliko hudega se po svetu godi! Koliko uboštva, kužnih boleznij, vojsk, toče, povodnji, pogorenja! Vse to hudo imajo tudi pravični, gostokrat več, kakor krivični trpeti; ali Bog za nje ne skrbi?

"Bog me je zapustil! me ne usliši." Zakaj mi toliko trpeti da? praša nepotrpežljiva duša, in se svojo nevoljo dragoceni biser večnega povračila izgubi.

Zato je toliko hudega po svetu:

I. Ker ljudje ne spoznajo, da so sami večjidel hudega krivi;

II. Ker gostokrat za hudo imajo, kar hudo ni;

III. Ker hudo v dobro ne obračajo, kakor nam sveta vera veli.

To hočemo danes premišljevati, in dati za vse, tudi za rtpljenje hvalo Bogu.

I.

Bog je vse dobro stvaril (I. Mojz. 1, 31). Greh je dobro pokvaril, prinesel vse hudo na svet. Po grehu so si ljudje pogosto sami krivi:

1. Mnogih bolezuij in prezgodne smrti (Sir. 31, 30). Uboštvo pride po lenobi, zapravljivosti. Draginjo napravijo večjidel oderuhi. Vojsko narede samoglavne, krivične glave. Kužne bolezni pri živini in ljudeh nastajajo, ker ljudje za zdravje prav ne skrbijo. Koliko pogorelcev nepotrebna tobakaja, nepaznost stori! In za vse to se Bog dolži!

2. Ako pa ravno ti nisi hudega sam kriv, so pa tvoji pradedi, sorodniki, sosedi, vrstniki. Bog tepe greh do 3., 4. roda, strahuje krivične; ž njimi imajo pa tudi pravični gostokrat trpeti.

3. Bog nam hudo, ki smo si ga krivi, v dobro spremeni, ako le hočemo. Bolezen nas uči, zdravje skrbnejše varovati, uboštvo pridnosti, kakor izgubljenega sina (Luk. 15, 11). O sveta modrost in milost božja! Človek greši, in ti mu celo hudo v dobro premeniš, ako le hoče dobro storiti, kar je hudega učinil. Oh, naj bi saj spoznali, da

II.

Ni vse tako hudo, kakor se nam zdi.

1. Mnogo družinče toži: pokaj me je Bog stvaril, da toliko trpim? Kaj bi pa bilo iz tebe, naj bi bil gospod ali gospa? — Kaj pomaga nečistnici, katera je hotela nedolžnega Jožefa zapeljati, kaj Herodežu, Pilatu imenitni stan? "Pokaj mi Bog toliko uboštvo, celo bolezen da? se mnogoteri pritožuje. Ali bi rajši bil pogubljeni bogatin, kakor izveličani Lacar?" (Luk. 16, 19).

2. "Kaj bomo začeli? toča nam je pobila?" Hudo vreme sapo izčisti, zdravje ljudem in živini ovaruje, zemljo pa za prihodnje leto rodovitnejšo stori. Ogenj hiše, vasi, trge in mesta vpepeli, res huda je; pa težava prisili ljudi lepše stanovje zidati, sosedom pomagati, kar bi se brez ognja ne bilo zgodilo. Tudi njiva se mora orati, trsje obrezovati, da obilnejšega sadu rodi itd.

3. Neusmiljena smrt vzame otrokom starše, ki bi jih slabo izredili, pobere staršem otroka, kateri bi jim žalost činil itd. Žalost je velika; ali naj bi spoznali božjo previdnost, hvalili bi jo, po besedah (Modr. 4, 10—14). Oh, naj bi hoteli saj spoznati, da kar Bog naredi, vse prav stori!

Naj bi se pa tudi učili:

III.

Hudo v dobro premeniti. Zlata beseda je: "Njim, ki Boga ljubijo" itd. (Rim. 8, 28). Da se nam to zgodi:

1. Poprašajmo svojo vest, kaj smo storili, da nas Bog tepe? Tako izgubljeni sin (Luk. 15, 17). Spomnimo se prejetih dobrot, koje smo slabo obrnili, kakor Manase (II. Kron. 33). Učimo se v trpljenju prave modrosti, potrpežljivosti in zaupanja, kojih čednostij bi si brez trpljenja ne osvojili (Rim. 5, 3—5). Tako Tobija.

2. Darujmo težave v zadoščenje svojih grehov, namestu vic. Križi in nadloge naj nas ponižajo in poboljšajo, kakor Davida, nas moliti uče, in se drugih revežev usmiliti. Tako nam bo trpljenje pot v večjo srečo, kakor Egipt, Jožefu, Jobu, Tobiju; pa tudi ozka steza v nebesa. (II. Kor. 4, 17—18).

3. Naj nas časna nesreča uči minljivosti vsega pozemeljskega, da se na časne stvari ne zanašamo, marveč iščemo, kar je zgoraj (Kol. 3, 1—2).

Konec. Zemlja je bila solzna dolina in bo, svetnikom kakor nám. Potolažimo se in učimo se, po nauku sv. Pavla trpeti (Hebr. 12, 5—13). Smo se trpeti tako modro naučili, bomo za trpljenje Boga vekomaj hvalili. Amen.

SOCIJALISTOVSKA ZAROTA.

Priobčuje Rev. J. Plaznik.

Socijalistična zarota v ameriški književnosti.

(Nadaljevanje.)

"Mali Katekizem", katerega je izdal Bartos Bittner, katerega mrtvo in gnilo truplo so našli v njegovem stanovanju, je namenjen za češko-ameriške socijalistovske otroke. Vzemimo iz njega nekaj vprašanj in odgovorov.

"Vprašanje: Kaj je Bog?

Odgovor: Bog je beseda, katera znači neko namišljeno bitje, katero si je ljudstvo samo izmislilo.

V.: Ali je res, da se ni Bog nikoli razodel?

O.: Ker ni Boga, se tudi ne more razodeti.

V.: Kaj so nebesa?

O.: Nebesa so izmišljen prostor, katerega so si zmislile cerkve kot car, v katerega bi vjele svoje vernike.

V.: Kako se je človek začel?

O.: Kakor živali; po razvitju iz najnižje vrste.

V.: Ali ima človek nevmrjočo dušo, kakor človek uči?

O.: Človek nima duše; to je samo domišljija.

V.: Kdo je Jezus Kristus?

O.: Jezus Kristus je sin judovske deklice, po imenu Marija.

V.: Ali je on Sin Božji.

O.: Ni Boga, zato tudi ni Sina Božjega.

V.: Ali je Kristus od mrtvih vstal, kakor krščanstvo uči?

O.: Da je Kristus od mrtvih vstal, je pravljica.

V.: Ali je res, da so apostoli prejeli Svetega Duha po Kristusovi smrti?

O.: Ni res, apostoli so se ga preveč svobodno navlekli in njihovi vrloglavi možgani so si domišljali marsikatere čudne reči.

V.: Ali je Kristus šel v nebesa?

O.: Ni; kar cerkev uči, je neumna pravljica. Ker ni nebes, ni prostora, kamor bi se šlo.

V.: Ali bo Kristus zopet prišel na zemljo?

O.: Ne bo, ker mrtva oseba ne more priti nazaj.

V.: Ali se bo Kristus vrnil na sodnji dan?

O.: Sodnega dne sploh ne bo; to je samo pravljica, da pridigarji lažje strašijo ljudi in jih drže v svojih zankah. Človek nima duše, kakor je Kristus ni imel. Vse take stvari so si cerkve zmislile.

V.: Kaj je sveti Duh?

O.: Sveti duh je izmišljotina, katera se nahaja samo v možganih neumnih verskih ljudi.

V.: Ali želimo krščanstva?

O.: Krščanstvo nam nič ne koristi, ampak škoduje, ker nas napravi duševne pohabljeneže. S svojim naukom o sijaju po smrti zapeljuje ljudstvo. Krščanstvo je največja ovira človeškega napredka; zatoraj je dolžnost vsakega državljana, da iztrebi krščanstvo. Vse cerkve so nespametno sleparstvo.

V.: Ali je občestvo svetnikov?

O.: Ne; ker ni Boga, ker ni svetnikov in ne duše, zato so naše molitve brezkoristne in izguba časa, katerega bi morali porabiti za koristnejše stvari.

V.: Kaj je naša dolžnost, ko zvemo, da ni Boga?

O.: Poučiti moramo druge.

V.: Ali naj izgovarjamo Božje Ime ponevrednem?

O.: Da, ker beseda Bog nima nikakega pomena."

Izidor Ladoff, kateri se je leta 1911 pogajal za javno službo v Clevelandu, pravi na strani 11, svoje knjižice "Socialism, The Anti-Christ":

"Cerkev ve, da socijalizem izpodkupuje njeno podlago, čeprav taisti pravi, da je nevtralen v verskih zadevah. Cerkev ve, da je socijalizem Anti-Krist. Za cerkev pomeni socijalizem boj za življenje in smrt. Zakaj bi potem socijalisti javne ne napadali cerkve? Ali bi ne bil boljši javen boj med Kristusom in Anti-Kristom, ali bi ne bil modrejši, kakor krinka nevtralnosti in samo samoobramba? Bodimo pogumni in pokažimo se, ne samo v družabnih in ekonomičnih zadevah, ampak v vseh rečeh, ki se tičejo delavnega človeštva, kakor tudi v verskih zavodih."

Rev. E. E. Carr piše v "Christian Socialist", 15. majnika, 1907: "Krščanski socijalisti ne vprašajo in ne žele, da bi se stranka izrazila o veri. V ožjem pomenu je socijalizem le ekonomičnega pomena... Mi hočemo pri stranki popolno versko prostost in da uradniki pri stranki nehajo učiti protiverske dogme kot bistvo socijalističnega modroslovja."

Zarota na narodni konvenciji v Chicagi.

Kadar Haywoodovi tovariši zagovarjajo socijalizem ter pravijo, da ne bo ateizem njihova državna vera, se sklicujejo na platformo Socijalistične stranke, katera pravi, da se socijalizem ne bavi z vero.

Četudi so bili hinavski pozivi "Vitezov Rudeče Zastave" večkrat razkrinkani, vendar ne bo škodilo, če si bolje ogledamo govore, katere šepetajo za vratmi člani one stranke, katera pravi, da je edina sposobna in poštena, da se bije za revnega in stiskanega delavca.

(Nadaljevanje sledi.)

JUGOSLOVANSKI ODGOVOR.

(Govor dr. Kreka na taboru v Šmihelu na Koroškem dne 17. maja 1914.)

Kaj je to "jugoslovansko vprašanje"? Za nas to ni nobeno vprašanje, ker mi imamo jugoslovanski odgovor. Vprašanje je samo za Nemce. (Odobravanje.) Nemci so mislili, da se bo naša država razvijala tako-le: V naši polovici bodo komandirali Nemci, v ogrski Mažari. Zatrdno so bili uverjeni, da bo mogoče "male narodiče", Slovence in Hrvate, ponemčiti z uradništvom, šolami in vsem vladnim aparatom, kakor na Koroškem še danes poskušajo. Zunaj države se niso bali Srbov in Bulgarov, ker je na Balkanu gospodaril Turek in so si mislili, da bo turška država vekomaj obstala.

Turški sultan je gotovo jokal, ko je slišal, kako so bili Turki po notah tepeni. A gotovo veliko bolj grenke solze so pretakali Nemci, zato ker je padel Turek. (Bučna veselost in pritrjevanje.) Nemška politika je držala Turka in zaupala v njega kakor Turek v svoj koran. (Bučna veselost.) Ne samo naši Nemci, ampak tudi Nemci v rajhu so čutili potrebo, prodirati po svetu s svojo trgovino in svojimi ljudmi. In Nemci res prodirajo. S svojo trgovino in kolonizacijo so začeli uspešno konkurirati z Angleži in Francozi in so dobili zunaj države precej stopnje, zlasti v Afriki na več mestih.

S pomočjo naše države so hoteli proti vzhodu, proti Balkanu, Mali Aziji, Siriji in Perziji naprej. Dokler je obstal Turek, je bilo to lahko mogoče, ker Turek jih je podpiral. Nemška trgovina iz rajha je v Mali Aziji silno napredovala. Trgovina v naši državi je še posebno navezana na Balkan, ker nimamo ne v Aziji, ne v Afriki, ne v Ameriki druzega kakor 150,000 izseljenih Slovencev. Zato se naša trgovina ne more drugam razširiti kakor na Balkan in Malo Azijo. Če nam tam zapro trge, vemo, da gre našemu delavcu slabo. To se je pokazalo med balkansko vojsko. Naše tovarne so stale in naše delavstvo je silno trpelo. (Pritrjevanje.) Zdaj je v teh krajih postal močan Slovan. (Živio-klici.) Črnagora, Srbija so se okrepile, Bulgarija se je razširila, in Turek je izgubil svojo moč v Evropi. Zdaj je prišlo Nemcem na misel: Kaj bo zdaj z Jugoslovani? **Jugoslovansko vprašanje je stopilo na dan, ker so začeli čutiti žepi nemških kapitalistov.** (Živahno pritrjevanje.) Ti narodi niso hoteli in nočejo kupovati več našega blaga. Koliko smo izgubili med Bulgari, Srbi, Rumuni! Lahi, Francozje, tudi Nemci iz rajha prodajajo doli, Avstrijci pa nič.

Vrhtega pa pride še tale reč zraven: Srbi imajo program, da hočejo združiti vse Srbe, tudi avstrijske Srbe, in medse štejejo tudi nas. Zato se Nemci bojijo, da ne bi začeli Slovenci črez mejo gledati. Zakaj? Zato, ker so prišli šele sedaj na to, da Slovenci in Hrvatje čuvamo morje, in brez morja dandanes nobena država nič ne pomeni. Morje je za državo, kar je za človeško telo srce, morje odpira pot v svet. Če bi kaka nesrečna vojska odtrgala našo državo od morja, je naša država izgubljena in razbita. Če se ji odtrga cela Galicija ali cela Češka, bo še močna, če bo imela morje; če pa izgubi morje, je po njej. **To morje, ta zaklad za državo, čuvamo Slovani.** (Burno pritrjevanje.)

Naša država je svojčas podpirala Lahe. (Klici: Žalostno!) Lahi pa gledajo črez mejo, in Italija postavlja na vseh gričih topove in se pripravlja menda, da bo kot zaveznica nam pomagala. (Bučna veselost.)

Naenkrat so začeli gledati, kaj bo iz tega! Slovenec se giblje, Hrvatje se gibljejo! In pravijo: Jugoslovansko vprašanje. (Pritrjevanje.) Poslanec Dobernig se v potu svojega obraza trudi, da bi rešil ta rebus, to uganko. (Bučna veselost.)

Na jugoslovansko vprašanje imamo mi odgovor: **Kar nas je narava po isti krvi, po isti zemlji in pa po isti govorici nekdaj spravila skupaj, in kar nas je usoda postavila v našo državo, v naše cesarstvo, vsi skupaj, pa je jugoslovansko vprašanje rešeno.** (Viharno, dolgotrajno odobravanje.) S svojim koroškim jezikom, o katerem trdijo, da ga Kranjci ne razumemo, pridete lahko do Črnega morja. (Ponovno odobravanje.) Ena kri, en jezik, ena zemlja! (Burno odobravanje.)

Omenjalo se je, da je naš rod trinajst stoletij v teh krajih. Ravno ta del Spodnje Koroške se je imenoval svoj čas "hrvatska vojvodina". (Odobravanje.) To ime je bilo pri vas znano. Te hrvatske vojvode so vaši kmetje, vaši pradedi ustoličevali pri Krnskem gradu. (Viharno odobravanje.)

Naši pradedje so prišli iz Azije po Donavi. Ob vodi so pota. Ob Savi jih je vodila pot naprej in ob izvoru Soče do Jadranskega morja in ob Dravi v Tirole. **Vse te vode tečejo, kakor takrat. Vse to ozemlje je ena zemlja!** (Viharno odobravanje.) Kjer se stekajo vode, tam prihajajo ljudje skupaj! Vode in ne gore! (Odobravanje.) Ne Karavanke. Te nič ne pomenijo! (Klici: Tako je! Živio! Ploskanje.)

Ko bodo šli ob vodi, se bodo srečali kot bratje pri Hrvatih. (Vzklikanje: Živili Hrvatje!) Ali ni neumnost, da so sedaj te dežele tako razkosane? (Viharno pritrjevanje.) Svoj čas so bile skupaj. Napoleon je strnil beljaško okolico z Dalmacijo in Kranjsko v eno deželo. Cesar Franc prvi je združil vse slovenske dežele v eno deželo. (Dolgotrajno odobravanje.) Kako dolgo je od tega?

Ta misel skupne zemlje v naši državni polovici je živela do zadnjega časa in še minister Schaeffl okrog leta 1870. je večkrat omenjal ilirsko provinco, v katero spadajo naši Korošci, Kranjci, Štajerci, Primorci in tudi Hrvatje, ki so iste vere, istega jezika. (Viharno odobravanje.) V tej reči je res to, kar oni pravijo, jugoslovansko vprašanje, ali kar oni mislijo, "jugoslovanski strah". (Bučna veselost in pritrjevanje.)

Reci fantiču: Dozdaj smo gledali proti severu, odkoder prihaja mrzel sever; poglejmo sedaj proti jugu, kjer trta zeleni, citrone rumenijo in greje gorko solnce. (Viharno, dolgotrajno odobravanje.) Ne na mrzli sever, na topli jug glej! (Ponovno odobravanje.) Na jugu so bratje, in teh je veliko, in močni so in vseh teh dom je naš skupni dom! (Živio-vzklikanje in ploskanje.)

Fantu se bodo zasvetile oči in bo rekel: Jaz bi bil vendar osel, da bi služil nemškemu nacionalizmu, ki je sam revež in nič nima (viharno odobravanje), ki se bo moral na eni strani otresti Judov, na drugi strani pa bo moral rešiti jugoslovansko vprašanje, ker sicer svojega pleha in svojih čikel ne bo mogel prodati. (Burno pritrjevanje.)

"Grazer Tagblatt" je pisal, da je "der beruechtigte Dr. Krek" rekel, da spadajo vsi Slovani skupaj, kakor da bi bil hotel proti državi hujskati. Lump laže. (Burno pritrjevanje.) Jaz sem teh laži že vajen. Kakor poznam slavca po petju, mačka po repu, tako nemškega nacionalca po laži. (Bučna veselost.) Moja pesem, ki sem jo pel v državnem zboru in v deželnem zboru kranjskem, je bila vedno ta: Rešite jugoslovansko vprašanje tako, **da boste dali katoliške Hrvate in Slovence skupaj pod avstrijskim cesarstvom,** (živahno odobravanje), **in potem bo država tako močna, da boste vedno imeli prosto pot po morju.** (Odobr.) Na Balkanu vas Srb, Črnogorc, Bulgar, Rumun ne bo več sovražil, ampak bo rekel: Tam je prostost doma, politična, gospodarska, tam se da naprej priti, pojdimo in združimo se mi pod dvoglavim orlom. (Nepopisno navdušenje med množico.) To pa je mogoče, če se **prej** reši naše **avstrijsko jugoslovansko vprašanje** (odobravanje), oziroma če bi bil Nemec pameten, da bi poslušal naš jugoslovanski odgovor. (Odobravanje.) Teh par drobtin Nemcev tukaj pri nas naj gleda, kako se dela na Kranjskem, kjer peščica Kočevarjev uživa razmeroma večje pravice kakor kranjski Slovenci. Mi nismo divji in ne gremo za tem, da bi komu vzeli, kar ima. Ko bo ena, lepa slovenskohrvatska skupina, potem se tujcu ne bo treba bati. Poznamo, kaj se pravi trpeti in nočemo nikomur hudo s hudim vračati.

Pojasnil sem vam cilje, ki jih imamo. Mi vemo, da je to mogoče, in smo prepričani, da to mora priti, ker sicer ni v nevarnosti naš narod, ampak naša država. (Viharno, dolgotrajno odobravanje. Množica priredi govorniku za iz srca govorjene besede prisrčno ovacijo.)

Mednarodno pravo o vojni.

Glede postopanja v vojni so vojujoče se sile vezane med seboj po določbah mednarodnega prava. Te določbe, ki so bile na konferenci v Haagu leta 1899 potrjene po skoro vseh državah, so zelo natančne in se tikajo deloma postopanja nasproti sovražnemu vojaštvu, deloma nasproti prebivalstvu v krajih, kjer se vrši vojna. Nasproti prebivalstvu v zasedenem ozemlju sme sovražnik prevzeti funkcije domače vlade in izvrševati upravo. Prebivalstvo mu je dolžno pokorščino, ne pa tudi — zvestobo; zato ne sme sovražnik od njega zahtevati prisego zvestobe, niti ga siliti k vojaškim opravilom proti domači vladi, na primer da bi mu kazali pota. Vojna oblast sme od prebivalstva pobirati davke in vojne kontribucije, ali to le proti potrjenju in pod odgovornostjo vrh. poveljnika. Konfiscirati se pa sme samo državno premoženje. Javni zavodi, ki služijo bogoslužju, dobrodelnosti, umetnosti in vedi, so nedotakljivi. Ravno tako je nedotakljiva osebna last vsakega prebivalca, naj je vložena kjerkoli. Na denar zasebnih oseb, vložen v hranilnicah, posojilnicah itd. se ne sme seči v nobenem slučaju.

Draginja v starih časih.

Draginja ni noben nov pojav. Tudi v starih časih so jo dostikrat občutili. Tako so v nekih "spominih starega Dunajčana" zanimive podrobnosti o tedanjih tržnih cenah na Dunaju. V teh spominih toži sledeče: "Cene živil neprestano naraščajo. Funt govedine se je podražil od 9 na 24 krajcarjev, sladkor od 6 gld. 30 kr. na 24 gld., merica navadnega piva od 14 na 40 kr., navadno vino od 48 kr. na 2 gld., par čevljev od 24 na 50 gld., funt mila od 52 kr. na 3 gld. 8 kr." Na drugem mestu pripoveduje pisec o nekem izletu v okolico, kamor je šel z znano rodbino in materjo. "Jedli smo tamkaj," pripoveduje, "opoldne za 40 in nekaj goldinarjev primeroma dobro in smo se peljali ob 8. uri zvečer nazaj na Dunaj." Toda draginja ni ostala omejena samo na živila. O nekem koncertu slovite pevke Angelike Catalani v c. kr. redutni dvorani pripoveduje pisec, da je veljala vstopnina na galerijo za osebo 10 gld., v parterju pa 5 gld. dunajske vrednosti. In na drugem mestu piše: "Včeraj je bil v Apolovi dvorani ples, na katerega je veljala vstopnica 25 gld. Ako se računa še izvoščeka zraven, 40 do 50 gld. — kdo more plačati to v teh časih?" — Takrat je bila draginja še bolj občutna kot danes, kajti takrat je imel denar večjo vrednost.

Edisonov načrt za moderni pouk v šolah.

Edison se peča z mislijo, na kak način bi se dala iznajdba gibajočih se slik porabiti za šolski pouk in v učni namen. Izdelal je načrte za ta pouk s premikajočimi se slikami in pedagogi, ki so imeli priložnost seznaniti se z njimi, pravijo, da je to imenitna misel in da njena uporaba napravi veliko revolucijo v učnem sistemu. Edison je na tem delal že dalje časa. Pripravil je nekaj tisoč premikajočih se slik, da bi se tako moglo otroku v šoli pokazati vse nazorno. Najel je celo vrsto strokovnjakov, ki so potem skupno z njim delali. Med temi njegovimi sodelavci so se nahajali tudi strokovnjaki v astronomiji, filozofi, fiziki in še v raznih drugih predmetih. Izkušenega fotografa so poslali po svetu, da bi prinesel slike zanimivih in občudovanja vrednih krajev kot pripomoček za pouk v zemljepisju. Ako se bodo otroci učili o kateremkoli še kraju, bodo lahko spoznali šege in navade iz slik, ki jasneje govorijo otroški duši, kakor cele množine suhoparnih besed. Po sliki bodo lahko spoznali tamošnja mesta, življenje po ulicah, zveri, zanimive pokrajine, prirodne krasote in podobno. Ta fotograf je prepotoval že celo Afriko in njegov trud je imel velike vspehe. Neki drug fotograf je bil poslan, da bi fotografiral življenje živali. Te slike, ki bi jih rabili pri pouku prirodopisa, so ravno tako imenitne. Za zgodovinske ure bodo pripravljene historično zveste slike pomembnih zgodovinskih fakt, ki jih bodo posneli po izkušenih in najboljših igralcih. Kot dopolnilo k njim bodo slike historičnih pomembnih krajev, ki so se nam ohranile izza davnih dni. Podobne slikovite pripomočke bodo pripravili za vse stroke pouka, za astronomijo, bakteriologijo, botaniko, kemijo, mehaniko, poljedelstvo, umetnost in podobno. Edison se za ta svoj načrt silno zanima in gotovo je, da nam napravi nekaj, kar bo imelo veliko ceno in kar bo vsega občudovanja vredno.

Predsednik:.....Dr. Jakob Seliškar, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Podpredsednik:.....G. Josip Dunda, 704 Raynor ave., Joliet, Ill.
Tajnik in duhovni vodja: P. Kazimir Zakrajšek O. F. M., 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.
Blagajnik:.....Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Vsa pisma, pristopnina naj se naslavlja: "Zveza Katoliških Slovencev", 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

SLOVENCI!

S pridnostjo in primerno MALEM DENARJEM ste lahko v par letih neodvisni. Sedaj je čas, da si ogledate zemljo, da ste spomladi pripravljeni za preseliti se na farmo.

Pišite mi SLOVENSKO ali pa ANGLEŠKO za podrobnejša pojasnila glede nakupa farme na lahke obroke bodisi v državah Minnesota ali Wisconsin.

MICHAEL F. OMAN,
1994 Laurel Ave., St. Paul, Minn.

Naznanilo!

Slavnemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu v Jolietu naznanjam, da sem otvoril svojo

novo mesnico in grocerijo

na vogalu Cora in Hutchins cest, kjer imam največjo zalogo svežega in suhega mesa, kranjskih klobas, vse vrste grocerije in drugih predmetov, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko poročje.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Moje blago bo najboljše, najčistejše in tudi po zmerni ceni.

Spoštovanjem

John N. Pasderta

Chicago tel. 2917
Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

Kam vlagate Vaš denar?

Je-li vlagate Vaš denar v banke, ki špekulirajo z bondi in delnicami?

Vaš denar je najbolj na varnem, ako ga vložite v banko, ki posojuje izključno samo na prvi mortgejč; torej na sigurnost. Naša je edina banka v Pittsburghu, ki se ne spušča v nikake špekulacije, marveč vsak cent, ki ga naša banka posodi je vknjižen na prvi mortgejč.

Mi plačujemo našim vlagateljem

po 5% obresti

in jamčimo absolutno sigurnost.

Ako hočete, da bo Vaš denar sigurno in varno naložen, poslužite se sigurne banke.

Pittsburgh Deposit & Title Co.

331 FOURTH AVENUE, PITTSBURGH, PA.

Inozemski oddelek: ANTON ZBAŠNIK, manager.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE. **Sedež: JOLIET, ILL.** Vstanovljena 29. novembra 1914 Inkor. v drž. Ill., 14. maja 1915

DRUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsed.—Geo. Stonich, Joliet, Ill. Podpred.—John N. Pasdertz, Joliet, Ill
Tajnik—Josip Klepec, Joliet, Ill.
Zapis.—A. Nemanich, Jr., Joliet, Ill. Blagajnik—John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

1. Anton Kastello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill.
3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

1. Stephen Kukar, Joliet, Ill. 2. Anton Trgovčič, Mount Olive, Ill.
3. Josip Težak, Joliet, Ill.

Glasilo: AMERIKANSKI SLOVENEC, Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne pošiljatve se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

Podrejeno Društvo za Družbo sv. Družine se sme ustanoviti v kateremkoli mestu države Illinois s 8. udi obojega spola.

D. S. D. sprejema moške in ženske za ude v Društva iz vseh krajev od 16. do 55. leta. Ob pristopu plača vsak član(ica) en dolar v rezervni sklad.

IZPLAČUJE SMRTNINE $250.00 ali $500.00 dedičem umrlega člana popolno vsoto takoj po sprejemu in sicer še isti dan, ko so vse tozadevne listine v redu in sprejete v gl. uradu.

IZPLAČUJE ODŠKODNINE, katere je deležen vsak član(ica), in sicer:

Za popolno izgubo vida na enem očesu vsoto $100.00;
za popolno izgubo vida na obeh očesih vsoto $250.00;
za izgubo ene roke nad zapestjem vsoto $100.00;
za izgubo obeh rok nad zapestjem vsoto $250.00;
za izgubo ene noge nad členkom vsoto $100.00;
za izgubo obeh nog nad členki vsoto $250.00;
za izgubo najmanj štirih prstov ali cele dlani ene roke vsoto $50.00;
za izgubo najmanj štirih prstov na eni nogi ali stopala vsoto $50.00;
za zlomljeno hrbtenico vsoto $100.00, če je ud za vedno nezmožen za vsako delo.

IZPLAČUJE ZA OPERACIJE, česar je deležen vsak član(ica) in sicer se izplača vsota $50.00 za enkratno operacijo na slepiču (appendicitis) in za enkratno operacijo na kili ali vtrganjem.

Za poškodnine in operacije se ne pobira rednih mesečnih asesmentov, temveč razpiše gl. tajnik na vse člane(ice) primeren asesment kadar je treba izplačati poškodnine ali operacije za ta sklad, da se pokrijejo poškodnine in izplačila za operacije.

Vsak član(ica) je deležen vseh dobrot in pravic (po dne 1. maja 1915), ki jih daje D. S. D. takoj ko je bil pravilno sprejet v katero Podružnico in D. S. D. **Poleg tega plačujejo Društva bolniško podporo.**

Člani(ice) plačajo sledeči asesment z ozirom na starost ob pristopu in z ozirom na vsoto zavarovalnine:

Za $250.00:

Razred.	Starost.	Asesment.
1	16—20	18c
2	20—25	20c
3	25—30	23c
4	30—35	25c
5	35—40	28c
6	40—45	32c
7	45—50	38c
8	50—55	45c

Za $500.00:

Razred.	Starost.	Asesment.
1	16—20	35c
2	20—25	40c
3	25—30	45c
4	30—35	50c
5	35—40	55c
6	40—45	63c
7	45—50	75c

Poleg tega plača vsak član(ica) še 5c na mesec za stroške.

PRISTOPILI ČLANI(ICE).

K društvu št. 3, La Salle, Ill.: Ana Kastello, Frances Juvančič.
K društvu št. 5, Ottawa, Ill.: Jakob Simonič.
K društvu št. 9, Chicago, Ill.: John Adlešič.

ZVIŠALI ZAVAROVALNINO.

Pri društvu št. 1, Joliet, Ill.: Mihael Ženko, Mary Ženko.
Pri društvu št. 3, La Salle, Ill.: Jakob Juvančič.

RAZNOTEROSTI.

Bogastvo Bolgarije.

Kraljevina Bolgarija, ki ima 5 milijonov prebivalcev, je poljedelska dežela; tri četrtine prebivalstva se peča s poljedelstvom. Največ se pridela pšenice, rži, koruze in ovsa. Neka posebnost te dežele je negovanje rožnih vrtnic. Velika polja v vzhodni Rumeliji so nasajena s samimi rožnatimi grmi. Iz njih namreč pridobivajo znane dišave (parfume), ki jih drago prodajajo na vseh svetovnih trgih. Na Bolgarskem sade tudi tobak in pridelujejo vino. Živinoreja je močno razvita.

Kupčija z muhami.

Malokomu je znano, da se mrtve muhe prav lahko prodajajo, seveda le v primernih množinah. Vsako leto prihajajo v London sodi polni mrtvih muh, ki se plačujejo po $60 za tono. Potem se razprodajajo na drobno za krmo domačim ptičem. Največ tega blaga prihaja iz Brazilije, ker letajo nad vodami tolike množine muh, da jih revni ribiči love z gostimi mrežami.

Koliko je učiteljic?

Učiteljic, ki se bavijo z vzgajanjem mladine, je v Avstriji 20,000, na Ogrskem 5896, v Švici 3600, na Angleškem 66,300, na Škotskem 7000, Irskem 7000, Danskem 1800, v Švedski 2649, v Norveški 2358, na Finskem 920, v Rusiji 22,400, na Francoskem 49,500, v Italiji 31,800, na Portugalskem 22,000, v Združenih Državah Ameriških nad 80,000.

Nenavadna škoda po miših.

Sterzingu na Tirolskem so miši oglodale mnogo svinčenih krogelj. Jasno je, da so lačne miši šle za lojem, s katerim so bile svinčenke namazane in so žrle tudi svinec, ko so zlizale loj z njih. Kdo ve, ali so ga lahko prebavile?

Malo trnja, ki bode, če vbode.

Zdravje je bogastvo — pa ne za zdravnika.

Večkrat imenujemo potrpežljivost, kar je v resnici — lenoba.

Kako lahko odpuščamo sovražniku, če smo ga premagali.

Ženska, ki sanjača vzame, je na boljem od one, ki vzame moža, ki pa ne sanja, ampak smrči.

Vsak pes ima svoj dan in vsaka mačka svojo noč.

Četudi je mož "odprta knjiga", žena se vkljub temu zanima za njegove sprehode.

Optimist vidi v vsakem sovražniku prijatelja, pesimist v vsakem prijatelju sovražnika, egoist pa ima samo enega prijatelja in enega sovražnika — samega sebe.

"Jutri" sploh ni, to živi samo v naši domišljiji, kajti če "jutri" doživimo, je "danes".

Najlepše zimsko veselje je up na pomlad.

V boju za obstanek ni premirja, samo en mir je in ta je — večen.

Vsak gost nam napravi veselje; eden, ki pride, drugi, če gre...

Tudi pri porokah, ki so v nebesih sklenjene, je včasih vrag za pričo.

Če nima žena pri možu zaslombe, pade.

Dosti je takih ljudi, ki stremijo visoko, samo da gledajo druge od zgoraj doli.

Koliko veljajo obiski vladarjev?

Poslanec M. Martin je pred lanskim podal v francoski zbornici 700 strani dolgo poročilo o gospodarstvu v zunanjem ministrstvu. V tem poročilu so zanimive podrobnosti, kako v tem uradu gospodarijo z državnimi denarji. Zlasti čudni so stroški, ki jih ima francoska država, kadar poseti Pariz kak tuj vladar. Tako je veljalo n. pr. osemdnevno bivanje norveškega kralja kakor tudi danskega v Parizu leta 1907 francosko državo 619,989 frankov in 27 centimov. Gostje so stanovali v zunanjem ministrstvu. Da bi v to določene prostore dostojno priredili, so morali izvršiti mnogo mizarskih, ključavničarskih in drugih del, ki so veljala nič manj kot 286,899 frankov in 76 centimov. Da so oba kralja sprejeli dostojno, so morali nabaviti 1108 brisač in 3373 serviet. Cvetlice za okrašenje miz pri obedu so veljale 18,395 frankov, obedi sami 50,917 frankov in 82 centimov, končno pa so veljala vabila in jedilni listi 17,734 frankov in 7 centimov! — Smešno je, kako natančno so zaračunani centimi. Ko je bival švedski kralj v Parizu, se je tudi dogodilo, da niso bili vsi na razpolago dani denarji porabljeni. Preostal je namreč en cel novčič, ki so ga seve vrnili v državno blagajno. V svojem poročilu pripominja M. Martin: "Zdi se, kakor da bi se polastila ministrstva mrzličava darežljivost. Predmeti zgube svojo navadno vrednost, cena se početveri in napitnina postane knežja."

Dninar — pesnik.

V Uneševu pri Stribru na Češkem živi Frančišek Enke iz Lipskega, ki si svoj vsakdanji kruh služi z dnino. Enke je vsestransko izobražen mož in pozna nekoliko jezikov. Pred kratkim je spisal dramo pod naslovom "Der Tempelhauptmann", katere dejanje je vzeto iz dobe razrušenja jeruzalemskega tempeljna. Te dni je Enke dramo izročil praškemu nemškemu gledališču, da jo spravi na oder.

Zajec po lastni ceni.

Neki renski veleindustrijalec je najel lov in sorodna dama ga je prosila, da ji naj pošlje zajca "in, ljubi Alfred, kaj ne, da mi ga bodeš za lastno ceno poslal?" In res! Hitro je dobila ona dama zajca in z zajcem račun: "Najemnina za lov 600 mark, lovski paznik 100 mark, škoda po divjačini 50 mark, patrone 60 mark, bolnine obstreljenim 450 mark, skupaj 1260 mark. Ker smo ustrelili vsega 23 zajcev, pride na enega 54 mark 78 fenigov. "Če ti je po volji, ti za to ceno še pošljem kedaj katerega."

Ženitev otrok v Indiji.

Že leta se trudi angleška vlada, da bi zatrla prastaro navado v Indiji, ženiti že male otroke. Te otroške ženitve so ena največjih škod deželi, ne samo radi tega, ker se vzame človeku samostojnost glede odločitve v enem izmed zelo važnih življenjskih vprašanj, ampak tudi radi samega physiološkega stališča, kar si lahko predstavljamo. Angleška vlada pa nima posebne sreče v boju proti tej slabi navadi. To nam kaže zlasti tozadevna statistika Kalkute, kjer se je pomožilo tekom zadnjih pet let 200,000 deklic, ki še niso bile stare štiri leta, dalje se je pomožilo v tem času tudi 2,000,000 deklic v starosti od petega do devetega leta in 800,000 deklic od devetega do štirinajstega leta.

Zadnja instanca!

Filip II., macedonski kralj, je osebno vodil sodne razprave, kakor gotovo vsi kralji starh časov. Nekega dne je kralj prišel v sodno dvorano z bogate pojedine in sicer precej "natrkan". Imel je soditi o neki siromašni ženi. Kralj jo je obsodil, čeravno je siromašna žena imela popolnoma prav. Ona je obupno vskliknila: "Jaz apelujem." — Filip II. je začudeno odprl oči in malo pozneje vprašal s težkim jezikom: "A na koga apeluješ?" — "Na treznega Filipa," je brez strahu odgovorila žena. Kralj se je smejal, proučil stvar iz nova in izrekel potem sodbo v prilog siromašne žene.

Štedljivost M. Grevyja.

Grevy je bil 3. predsednik nove francoske republike od leta 1879 do leta 1887. Zelo je bil varčen, preveč. Nekoč je krožila po časopisih sledeča dogodbica, izmišljena seveda: Danes ponoči ob eni uri sta vdrla dva mlada moža v salonski obleki v neko pekarno. Ugrabila sta dva hleba rženega kruha in hitro zbežala. Policija je bila takoj za njima, peljali so jih v urad. Tu sta izjavila: Prihajava od večerje pri M. Gravyju. Policijski komisar je uvidel, da so tukaj vmes višje sile in ju je takoj izpustil. Seveda se je smejal čez to zadevo ves Pariz.

Moderni londonski vlomilci.

Zadnji čas se množe v Londonu vlomi tako, da je nasproti njim policija brez moči. Ni dne, da bi se ne zgodil kak senzačni vlom v Londonu. Stari tat s svetiljko in z vetrihom ni še sicer izginil, a moderni vlomilci delajo tudi moderno. Orodje tatov je duhovito in skrbno izdelano. V Scotland-Yard muzeju je razstavljeno tako čudovito orodje. Na prvi pogled se ti zdi, da je to le kos fino poliranega jekla, dolg sedem palcev. A če pritisneš na neko pero, se pojavi sveder, če pa na drugo, pa zvijač, tretje pero izproži steklorezec, četrto pa dleto. Orodje neizproženo je na eni strani kladivo, na drugi strani pa lomilec. Pri vlomu s svedrom, kladivom in dletom ve policija, da je storilec novinec ali pa jako neroden hudodelec. Znanstveno izobraženi hudodelec namreč uporablja pri vlomih termit ali pa nitroglicerin. S termitom, ki razvija velikansko vročino, vlomilec jako hitro raztopi jekleno ploščo blagajne in napravi v njo luknjo. A s termitom pa niso preveč zadovoljni, ker svetlo gori in se kadi. Nevarni nitroglicerin je spretnemu hudodelcu bolj všeč. Z brizgalno vbrizga nitroglicerin v kako razpoko blagajne in ga vžge s kapselnom. Zamolkel pok in blagajna je odprta. Tudi z elektriko so že raztopili jeklene plošče. Da hudodelcem ne pride policija na sled po vtisu prstov, nosijo vlomilci med delom — glace rokavice.

Namesto lisice—se je sam zadušil.

Iz Vetralle v Italiji poročajo: Kmetovalec Barbarotti je zapazil, da dela lisica med njegovimi kurami veliko škodo. Zasledil je tudi podzemeljski rov, v katerem se je lisica skrivala. Pred vhodom je zapalil slamo in žveplo, da zaduši lisico. Vendar pa je bil tako nepreviden, da je prekmalu stopil s svojo materjo v rov. Oba so našli čez par ur zadušena. V rovu je bilo tudi mnogo kač, ki so bile deloma mrtve, deloma napol mrtve.

Kinematografična puška.

Neki francoski tehnik je kontruiral puško, ki pomenja velik napredek v tehniki streljanja. Puška ima dve cevi, in sicer služi ena za streljanje, druga pa istočasno ob strelu napravi dvanajst fotografičnih posnetkov strelne črte. Na koncu cevi je namreč mal fotografičen aparat, ki deluje samostojno ob vsakem strelu. Na ta način se dobi natančno sliko strelne črte in vojak, ki strelja, se lahko tako na najbolj zanesljiv način pouči o svojih napakah pri streljanju.

ZAHVALA.

Podpisani, Frank Spelich, član Društva Sv. Družine v Jolietu, se tem potom najiskrenejše zahvaljujem slavnemu temu društvu za izplačano mi podporo za mesec september v znesku $24.00, to je za 24 dni, in za bolno podporo za mesec oktober v znesku $30.00, to je za 30 dni.

Priporočam to slavno društvo vsem rojakom in rojakinjam, da pristopijo vanj v obilnem številu.

Zahvaljujem se tudi odboru in vsemu članstvu za prijaznost in obiskovanje. **Frank Spelich.**

ZAHVALA.

Jaz nižjepodpisani, Josip Turk, se zahvaljujem društvu sv. Družine v Jolietu, ki mi je izplačalo bolniško podporo za 28 dni $28.00. Zahvaljujem se tudi br. Johnu Panian v Rockdalu, ki me je obiskoval.

Joseph Turk.

ZAHVALA.

Za izplačano mi konečno podporo za 6 dni v znesku $6.00 se Društvu Sv. Družine najiskrenejše zahvaljujem.

Paul Tomac.

Naznanilo.

Podpisani tem potom naznanjam vsem svojim sorodnikom, znancem in prijateljem, zlasti pa sobratom sl. društva Marije Sedem Žalosti št. 50 K. S. K. J., da je moj novi naslov, kakor tu navedeno.

S pozdravom,
John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.

SALUNA SE ODDASTA V NAJEM z novim letom, in sicer na voglu Jackson & Indiana sts. ter na 209 Indiana st., samo en blok od Slovenske cerkve, izmed najstarejših in najboljših salunov v Jolietu. Osebno vprašati: Jos. Stukel, 209 Indiana st., Joliet, Ill.

Photos by American Press Association.

RUSKE CARSKE BOLNIŠKE STREŽNICE.

Ruska carinja in njeni dve hčeri, Olga (na levi) in Tatjana (na desni), ki opravljajo delo Rdečega križa med svojimi ranjenimi vojaki.

ROJAKI IN ROJAKINJE ŠIROM AMERIKE! PRISTOPITE K NAJVEČJEMU SLOVENSKEMU PODPORNEMU DRUŠTVU.

Društvo Sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

ŠTEV. 1 D. S. D., JOLIET, ILLINOIS.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod." "Vsi za enega, eden za vse."

ODBOR ZA LETO 1915.

Predsednik.....George Stonich.
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
Zapisnikar.....Anton Nemanich Jr.
Blagajnik.....John Petric.
Reditelj.....Frank Kocjan.

NADZORNIKI:

Anton Šraj, Jr., Nicholas J. Vranichar, Joseph M. Grill.

To društvo sprejema v svojo sredo rojake in rojakinje iz vseh krajev Amerike, in sicer od 16. do 55. leta starosti brez vsacih ceremonij. Ne glede kje stanujete — najsibo v Jolietu ali v katerem drugem mestu v Ameriki, k našemu društvu lahko pristopite vsi, če se skažete z zdravniškim spričevalom in plačate kar pride.

Pri tem društvu ni treba nikakoršnega potnega lista. Greste lahko kamor hočete in kdaj hočete. Samo, da točno plačate mesečnino in takoj, ko se preselite, tajniku naznanite svoj pravi naslov. Mesečnino lahko plačate za eden ali več mesecev vnaprej.

To Društvo izplačuje bolniške podpore $1.00 na vsak delavni dan za 50c na mesec.

Izplačuje zavarovalnino, poškodnino in za operacije, za plačila, kakor kaže oglas gl. urada D. S. D.

Pri tem društvu ni nepotrebnih postav. Edino kar se zahteva je, da vsak ud plača svojo mesečnino. Kazni in drugih nepotrebnosti ni nobenih v tem društvu.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo.

Kdor izmed cenj. rojakov in rojakinj želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se zglasi pri podpisanem. Če mu ni mogoče osebno priti, naj piše za podrobnosti in navodila na:

JOSIP KLEPEC, JOLIET, ILL.

Vsakdo, ki je poslal denar v staro domovino

POTOM NAŠEGA POSREDOVANJA, JE ZDAJ

POPOLNOMA PREPRIČAN

DA DOSPEJO NAŠE DENARNE POŠILJATVE

ZANESLJIVO IN TOČNO

v roke naslovnikov, kljub vojnim zaprekam, in sicer v 20. do 25. dneh

V stari domovini izplača denar c. k. pošta

100 kron pošljemo zdaj za $15.25

VSE NAŠE POSLOVANJE JE JAMČENO.

Pisma in pošiljatve naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEC

JOLIET, ILL.

V SLUŽBI KALIFA

Zgodovinski roman iz časov hrvatske telesne straže v Španiji. **Hrvatski spisal Dr. Velimir Deželič. Poslovenil Starogorski.**

(Dalje.)

— Ti piješ vino? — vpraša Strezinja.

— Pijem, ako je dobro.

— Ali ti tega ne brani koran?

— Koran in cesarski ukazi.

— In ti piješ vendar?

— Taka navada je etukaj. Nekoč je vprašal neki kalif naše modrijane, zakaj se v naši deželi pije vino in odgovorili so mu, da je tukaj to dovoljeno, ker se neprestano bojujemo v svetih vojnah zoper nevernike. Vino krepi srce in zbuja pogum. Vino daje navdušenja za boj, zato je izjemoma dovoljeno piti vino in žganjico.

— In ti piješ?

— Hvala Alahu, umem ga potegniti.

— In ti se še hvališ s tem?

— Zakaj bi se ne hvalil? Saj ni moje življenje tako neugodno. Pijem vino, pojem pesmi in ljubim dekleta.

— Kolikor mi je znano — reče Strezinja — se v teh časih v tvoji domovini vrše vsakovrstni boji in poboji. Kri se preliva in meč se krha ob meču. Nikdo ni varen in ne ve, ali bo še imel jutri glavo na vratu, in vendar si vesel?

— Zakaj bi ne bil? Ako mi je sojeno, da preživim, bom gledal zanimive stvari. Videl bom, kako se oni višji ubijajo in koljejo za cesarjevo brado. Vsak dan se sliši kaj novega, kaj strašnega in dnevi mi ne teko v dolgočasju.

— Ali se ne bojiš, da bi ubili tudi tebe?

— Naj me, ako mislijo, da store s tem bogve kako delo — se nasmeje Osman. — Da ti po pravici povem, ne skrbim se veliko za vse to. Ali je danes kalif Abderaman ali Mohamed, to je meni vseeno, samo naj me puste pri miru. Ako bo želel se smejati, mu bom pel vesele pesmi. Če bo hotel plakati, pel mu bom tožno, žalostno, samo naj mi vrže mošnjo, polno zlatih denarjev.

— In vsi dogodki, ki se odigravajo tukaj, te puščajo v miru?

— Do sedaj so me.

— Ej, potem si srečen.

— Zlodej vzemi srečo. Jaz ne vem, kaj je sreča in ne vprašam za njo.

— Morda imaš prav, ali jaz mislim drugače... jaz hrepenim za njo, za srečo in slavo — odvrne Strezinja.

— Potem se čuvaj, mladec, zakaj čakajo te težki in črni dnevi. Ljubezen in slava sta dve solnci, do katerih peljejo klanci zdihovanja in netlakovane ceste. Mnogokrat ti bodo oslepile oči, da drviš za njima in ne vidiš zaprek, ki stojijo pred teboj. In lahko se najde katera, da si ob njej razbiješ glavo ali vsaj nos. Ako hočeš poslušati Osmanov nasvet, pusti slavo.

— Kaj nam je življenje brez slavnih del?

— Nu, kaj? — se zamisli Osman in nato odvrne: Na to vprašanje ti hočem odgovoriti z dogodkom iz najnovejše naše zgodovine in povedem te na kraj, ki te pretrese. Nikdo ni bil slavnejši od rodu Almanzorov. Hadžib Almanzor je razširil našo zemljo v Španiji in Afriki, on, vrhovni vezir kalifov je vladal, a kalif Hešam je samo podpisoval svoje ime na ukazih. Mohamed ibu Abi Amir Almanzor se je dvignil do velike moči. Do tega mu je mnogo pripomogla mati kalifova Sohiba in naši duhovniki. Polagoma je uničil vse svoje tekmece in naposled se je rešil tudi kalifove matere, častihlepne ženske. Preuredil je vojsko in vsako leto po dvakrat šel v boje proti nevernikom. O njegovem času je cvetela umetnost in književnost, in še ni sedem let, odkar je umrl. Bil je star triinšestdeset let in vladal je polnih petindvajset let neomejeno. Čez petdeset bojev je srečno izvojeval in nikdo se mu ni upal upreti. Njegovi vojaki so plakali, ko so zvedeli za njegovo smrt. Njegovo mrtvo telo so prenesli v Medino Celi; bilo je odeto v one halje, v katerih je umrl in ki so mu jo sešile hčerke. Na njegovo telo so posuli prah, katerega je vsak večer zbiral s svoje obleke, ko se je vračal z vojne. Vsa vojska ga je spremljala in sin Abdelmelik je opravil molitve zanj. Na grobu stoji napis: "Kakšen je bil, o tem govore njegova dela ravno tako, kakor bi gledali njega. Nikdar več se ne porodi njemu enak branitelj Španije." Ta slavni sin našega naroda je imel dva sina, Abdelmelika in Abderamana. Almanzor jima je zagotovil, da sta mu nasledovala kot hadžiba slabega kalifa Hešama. Almanzor je bil prepameten in ni hotel, da vrže Hešama s prestola. Njemu ni bilo za naslov, nego za oblast. Vedel je, da bi nastala meščanska vojna, ako bi vrgel Hešama in proglasil sebe za kalifa. Zato je umrl kot hadžib. Vedel je prav dobro, da bi se vsi pravoverni muslimi dvignili zoper njega, ako bi položil roko na posvečeno osebo kalifovo. Vedel je, da ves narod smatra rod Omajevcev za prave naslednike proroka Mohameda, in da bi postal nevernik, ako bi rušil prave kalife in dvignil sebe do te časti, sebe, ki ni mogel dokazati, da njegov rod izhaja iz rodu proroka ali njegovih prvih služabnikov. Nadejal se je lahko, da bo Hešam, pravi kalif, ako ne bo imel sina naslednika, posinovil katerega njegovih sinov. Dokler je Almanzor živel, se vendar ni moglo misliti na to, zakaj kalif je bil star šestintrideset let, ko je prišel Abdelmelik do hadžibske časti. Abdelmelik, sin in naslednik Almanzorjev, je bil kakor njegov oče. Jabolko ne pade daleč od drevesa. Tudi on se je vsako leto po dvakrat vojskoval zoper kristjane, a ni živel dolgo. Zbolel je in umrl, najbrž otrovan, meseca safara Hedžre 339. Z njim je legel v grob slavni rod Alamerida. Znamenja so se prikazala na nebu. Pri kazali sta se dve zvezdi repatici in zvezdogledi so čitali iz zvezd slaba znamenja. Resnica — slabič Hešam je imenoval drugega sina Almanzorovega Abdermana za hadžiba. Ali kmalu se je opazilo, da v njem ni duše velikega proroka. Ta ženskag in malovreden človek, je bil silno slavohlepen in to, česar niso storili niti njegov veliki oče, niti njegov brat, to se je zahotelo njemu. Ker je bil kalif Hešam slabič, je lahko vladal z njim in je bil zagotovljen, da ali z dobrim ali s hudim, prisili kalifa naj ga posinovi. Da bi se proslavil in pridobil ljubezen vojske, se je podal v boj. S Hešamom se je dogovoril, da ga bode ta, ko se vrne srečno iz vojne, proglasil za sina in naslednika prestola. Revež ni vedel, da je drugače pisano v zvezdah. Vse, kar je nameraval, je bilo tajno, ali zemlja se je zaklela in izdala vse tajnosti. Uzurpatorski načrt Abderamanov je prišel do ušes kalifovih sorodnikov, ki so imeli pravico do prestola. In ti si niso hoteli tako lahko dati iztrgati iz rok kraljevsko jabolko in mastno kalifsko pečenko. Pri bradi prorokovi, prav so imeli. Največjo pravico, da postane naslednik Hešimov, je imel Muhamed, pravnuk Abderamana III. Ta ni mnogo pomišljal, nego zbral svoje pristaše in dvignil vojsko. Kakor narasla reka se je valila njegova vojska od mesta do mesta in klicala: Živio Muhamed, doli z uzurpatorjem in brezbožnikom Abderamanom!

In povsod, kamor je prišel glas, da je hadžib prisilil slabega kalifa, da učini mrzko delo in vzame prestol pravnim in pravovernim naslednikom, se je porodil v srcih srd. Malo in veliko se je združilo proti Abderamanu. Kmalu je ta zvedel, kako se ga opleta krvava srajca, kaj ga čaka in odločil se je prehiteti svojega sovražnika prej, nego zbere dovolj vojske. Zbral je urno vse svoje čete in pohitel iz Kordove proti sovražniku. Z Afričani in telesno stražo je odšel Abderaman iz Kordove in mesto je bilo brez vojske. Gorje mu, če ga prehite. Meruani, rojaki in prijatelji Muhamedovi so vse to naznanili vodji in ta si je izmislil zvit načrt. Razdelil je svojo vojsko na dva dela. Eden del je poslal nasproti Abderamanu, a z drugim je odšel v Kordovo. Njegova konjenica je naskočila glavno mesto in ga osvojila. Samega kalifa Hešama so dobili v roke. Muhamed je takoj proglasil po Kordovi, da je hadžib Abderaman vržen. Bilo je že prepozno, ko je Abderaman to zvedel. Vendar je še verjel v ljubezen naroda, kateremu je bil vedno dober in katerega si je umel pridobiti z igrami in denarjem. A kruto se je varal. Njegova konjenica je prišla sicer brez odpora v mesto Kordovo, prijezdila celo do kraljevske palače Alkazarja, a tu se je sreča od njega poslovila. Mnogo ljudstva je bilo zbranega na trgu; bili so to sami mirni ljudje; a bila je tudi vojska Muhamedova. Abderaman, videč Muhameda med vojsko, je takoj zaukazal, naj se navali na njegove ljudi. Obenem pa je zaklical narodu:

— Narod, moj oče te je dvignil do velike slave, moj brat je nadaljeval velika dela in jaz te hočem napraviti za najsrečnejši narod na svetu! Narod, spomni se Almanzora, spomni se Abdelmelika, spomni se mene, ki te ljubim!

Razvil se je vroč boj med Muhamedovimi in Abderamanovimi četami in narod je gledal vse to mirno.

Abderaman je spoznal, da je bila njegova želja prazna, ko se je zanašal na ljubezen naroda. Spočetka so navalile njegove čete kakor vihar na Muhamedove in sekalo se je in bilo. Ali sreča se je spremenila. Ko je pobegnil narod v stranske ulice, so Muhamedovi vojaki, odbivši prvi Abderamanov naval, začeli neusmiljeno preganjati nasprotne čete. Udarjal je meč ob meč, konji so gazili krvava trupla in Abderamanu ni preostajalo drugo, nego da pobegne iz mesta Kordove.

Narod je z oken in streh in s stranskih ulic, gledaje to bitko vzklikal in vpil:

— Smrt hadžibu, smrt hadžibu!

Abderman se je v tem trenutku pokazal kot pravi sin Almansorov. Čeprav se je umikal, je vendarle pušcal za seboj potok krvi. Divje in besno so se borili na obeh straneh. Ko je zapustil mesto, se je število njegovih vojakov želo skrčilo.

Sovražnikove sulice so zadele Abdermanovega konja, ki se je zgrudil. Sovražniki so potegnili Abdermana težko ranjenega izpod konja šele tedaj, ko so uničili zadnje njegove čete. Kaj se je dalje zgodilo z njim, to boš ta-

(Nadaljevanje na 7. strani.)

koj videl sam. Vprašam te samo, zakaj sem ti to pripovedoval?

— Zakaj?

— Ker si malo poprej pravil, kako je slava nekaj, po čem bi morali hrepeneti in katero tudi ti iščeš. Evo, sedaj sem ti povedal celo zgodovino slavnega rodu. Bolj slaven niti človek ne more biti. Ali kaj je slava? Ali se je Almanzor, začetek te slave nadejal, da bodo zvezde slave, katere je zasadil visoko nad oblake, kdaj zatemnele. Mladec, kaj je slava? Dim v vetru, kaplja vode na solncu, oblak na jasnem nebu. Kaj je slava? Nič!

Ej, modrijan iz iztoka! Morda imaš prav, a na nekaj pozabljaš. Almanzor je bil vendarle slaven. Da se pa ni to posrečilo Abderamanu, kaj zato? Kolo sreče se obrača, to kar je zgoraj, pade, kar je spodaj, pride navzgor. Blagor onim, ki umro, dokler so na vrhuncu slave. Pesniki jih opevajo in narodi se spominjajo njih imena od vekov na veke.

— In kaj imajo od tega? — vpraša Osman.

Po teh besedah ga potegne skozi množico, zakaj bila sta že sredi mesta. Ta množica je mahala z rokami in vpila ter se rila na eno stran.

— Kam gre ta narod?

— Takoj boš videl, moj slavni mladec...

Vedno bolj se je dozdevalo Strezinji zakaj gre. Ljudje so preklinjali eno ime. Bilo je to ime Abderamanovo. Ljudje so ga psovali in mu dajali grda imena. Eden ga je imenoval izdajalca, drugi lopova, tretji nesrečnega Sancha... Na prijatelje Abderamanove so pljuvali in vsak čas se je začul udarec po ledjih tega ali onega pristaša propalega hadžiba.

Strezinja in njegov vodnik sta prišla blizu džamije.

Pririvši se še naprej skozi množico, sta dospela do prostora, kamor nista mogla naprej, zakaj ta prostor so stražili vojaki.

Vendar sta videla vse. Na vzvišenem mestu je bil postavljen križ in na križu je bil pribit Abderaman. Njegovo golo telo je bilo polno ran. Kri, ki je tekla iz njegovih ran, se je že strdila. Glava se mu je pobesila na prsi in steklene oči so mu izstopile iz jamic vsled muke. Iz ust pa se mu je še vedno cedila krvava pena.

— Bog, kako strašno je to — vzklikne Strezinja, ter se strese vsled groznega prizora.

— Živio Muhamed, živio naš rešenik in osvoboditelj, ki si nas rešil tirana.

Tako je kričalo tisoče grl okrog Strezinje. In on je videl njih obraze, kako vživajo ob pogledu na mrtvo telo človeka, ki je še malo poprej vladal nad njimi.

— Smrt vsakemu Alameroviču.

— Doli z vsemi, ki so v sorodu z njim!

Tako so se neprestano ponavljale psovke in kletve na usurpatorja in njegove pristaše.

Strezinja se je zgrozil in pograbil Osmana za roko.

— Glej, glej — se nasmehne Osman — moj dober gospod iz daljne Hrvatske je tankih živcev. In vendar se ti hoče slave. Vidiš, tudi tebe se tiče to, dragi moj, ako boš preveč hrepenel za solncem slave. Ta mrlič ni bil tako slab človek. Med narod je sipal denarja s periščem. Žrtvoval je mnogo za dobre namene, bil je junak, kakor je pokazal v svoji smrti. Ali bilo je pisano v zvezdah, da mora propasti. Evo!

— In kaj je pisano o meni v zvezdah?

— To ve le sam Alah.

II.

V sijajni dvorani alkasarja, na počivalniku iz belega marmorja, pregrnjenim z najtežjim brokatom, je sedel Mahdi, novi hadžib, novi glavar dežele, ki je bil kot tak močnejši kakor kalif sam.

Delal se je mrak in ravnokar je krščanski suženj prižigal visoke srebrne in zlate svečnike z debelimi, voščenimi svečami, ki so na bakrenih verižicah viseli izpod stropa.

Kmalu se je vsa dvorana razsvetila in ves čar sijajne arhitekture je plaval Mahdiju pred očmi. On je očitno zadovoljen ogledoval gladke stene, okrašene z rdečimi armenskimi ornamenti in krasen strop, ki se je zrcalil v bojnih bojah arabske umetnosti. Na policah so stale skupine kitajskih vaz, zlati vrči z raznovrstnimi vdolbenimi slikami, razni kipi in predmeti iz pravega porcelana. Na tleh so bile preproge iz svetle rdeče svile, v katere so bili vezani listi, a zavese iz težke, svetle svile, v katere so bili vezani napisi v arabskem jeziku, so pokrivala vrata in okna. Pred hadžibom je stala miza iz lepega oniksa, ki se je zrcalil in svetil in nedaleč v kotu se je dvigal na stojalu iz zlate posode vonj aloe in sandalje, ki so počasi tlele.

Mahdi ali Muhamed je gledal ves čas ta sijaj in lice se mu je smejalo, ko se je spomnil, kako je bila še pred dvema dnevoma njegova usoda bedna in tužna. Čudna je vsekakor pot sreče.

V tem kratkem času kar je vladal, pa že toliko izpremememba. Njegov nasprotnik, hadžib Abderaman, je visel na križu; vsi njegovi pristaši so bili izgnani in vrženi s svojih mest. Kalif Hešman je imenoval njega za hadžiba. Da ugodi želji ljudstva, je zapovedal kot novi hadžib, da se morajo vse afriške čete, ki so bile večinoma del telesne straže, odstraniti iz Azzahre in Kordove v pokrajino. Na ugledna in častna mesta je imenoval same svoje prijatelje, a vendâr mu še vse to ni zado-

POŠLJITE NAM EN PAPIRNAT DOLAR
in prejeli boste po ekspresu eno steklenico HAMILTON CLUB PURE WHISKEY (one full quart) in eno quart finega SOMA PORT WINE. Obe steklenici ošljemo v lepem zaboju — le za en sam papirnat dolar. Pišite C. F. ZARUBA & CO., 318 Third Av. Pittsburg, Pa.

The Will County National Bank
of Joliet, Illinois.

Prejema raznovrstne denarne vloge ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek $300,000.00

C. E. WILSON, predsednik.
Dr. J. W. FOLK, podpredsednik
HENRY WEBER, kašir.

Frank Lopartz
400 Ohio Street JOLIET

STARA GOSTILNA
NAJBOLJŠA POSTREŽBA.

W. J. BRADY
ADVOKAT.
Posojuje denar in prodaja posestva.
Orpheum Theatre Building
JOLIET, ILL.

JOHN STEFANICH N. W. Phone 348
:.:Slovenska Gostilna:::
vino domače in importirano, fino žganje in diseče smodke.
915 N. Scott St., Joliet, Ill.

Oba telefona 215.
WERDEN BUCK
511-13 Webster Street, JOLIET, ILL.
Tu dobite najboljši cement, apno, ...
Tu dobite najboljši CEMENT, APNO, ZMLET KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ŽLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.
MEHAK IN TRD PREMOG.
Chicago Phone 225.

Oscar J. Stephen
Sobe 201 in 202 Barber Bldg.
JOLIET, ILLINOIS.
JAVNI NOTAR
Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.
Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.
Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.
Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.
Govori nemško in angleško.

TROST & KRETZ
— izdelovalci —
HAVANA IN DOMAČIH SMODK
Posebnost so naše "The U. S." 10c in "Meerschaum" 5c.
Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na:
108 Jefferson Street, JOLIET, ILL.

Mi hocemo tvoj dena... ti hočeš naš les
Če boš kupoval od nas, ti bomo ... lej postregli z najnižjimi tržnimi ... nami. Mi imamo v zalogi vsakov... nega lesa.
Za stavbo hiš in poslopij mehki ... trdi les, lath, cederne stebre, desk... šinglne vsake vrste.
Naš prostor je na Desplaines ... blizu novega kanala.
Predno kupiš LUMBER, oglasi ... pri nas in oglej si našo zalogo! M... bomo zadovoljili in ti prihranili de...
W. J. LYONS
Naš office in Lumber Yard na vo... DES PLAINES I NCLINTON ST...

Geo. Svetlecic
PRVI SALUN ONKRAJ MOSTA
Chicago Telephone 3868.
107 RUBY STREET, JOLIET, ...
DOBRODOŠLI!

Garnsey, Wood & Lenn...
ADVOKATI.
Joliet National Bank Bldg.
Oba tel. 891. JOLIET, ...

Metropolitan Drug Sto...
N. Chicago & Jackson Sts.
Slovanska lekarn...
JOHNSONOV "BELLADONNA" OBLI...
REVMATIZMU, HROMOSTI, BOLESTI v KOLKU, BOLESTIH v ČLENKIH, NEVRALGIJI PROTINU, OTRPLOSTI MIŠIC, SLABOTNEM KRIŽU, SLABOSTIH v ČLENIH, PLJUČNIH IN PRSIH BOLEZNI, MRAZENJU v ŽIVOTU, VNETJU OPRSNE MEMBRANE, PREHLAJENJU, BOLESTIH v LEDJIH, BOLESTIH v KRIŽU, HUDEM KAŠLJU

VRNIMO SE!

Prav radi se spominjamo onih dni, ko smo bili krepki in polni zdravja in življenja, in ko si bil vsvesti, da je ta svet nebeški raj, poln sreče in veselja za nas. Kaj nas je zadelo, da nismo več onega mnenja; da smo premenili svoje navade in se odtujili od srednje poti, ki se imenuje zmernost v vsaki stvari? Vrnimo se k starim navadam, k navadni hrani, k bolj resnemu delu, k svežemu zraku, a zlasti pa moramo pazno skrbeti za svoje prebavne organe, da preprečimo zabasanost in nje posledice, ter slabost in nervoznost. Kakor hitro opazimo nered, ne pozabimo na

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

To zdravilo je jako važnega pomena, ker pospešuje delovanje prebavnih organov in tako nam povrne prejšnje navadno zdravje za dobo dokler zopet ne pademo v razvade.

To zdravilo tudi —

PREKINE BOLEČINE IZ DROBJA,
ODSTRANI ZABASANOST,
DOPRINESE OKUS DO HRANE,
POMAGA PREBAVLJATI,
OKREPČA PREBAVNO MOČ,
OHRANI ORGANE DELAVNE,
ODSTRANI NERVOZNOST.

Urejuje, okrepčuje, daje novo moč, prepreči in odstrani zabasanost, potolaži glavobol, da je pomoč dekletom in ženam v slučaju neprilik, ter vseh drugih enakih boleznih.

CENA $1.00. V LEKARNAH.

Ako hočete preprečiti bolečine, imejte vedno priročno TRINERJEV LINIMENT in ribljite telo z njim kadar čutite najmanjšo bolest, bodisi revmatično ali nevralgično. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c.

JOSEPH TRINER,
IZDELOVATELJ.
1333-1339 South Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Slovensko Katoliško Samostojno Podporno Društvo

Marije Vnebovzete

(S. C. M. B. Society of St. Mary's Assumption)

Ustanovljeno 15. avgusta 1909 Organizirano 2. aprila 1910

Sedež: PITTSBURGH, PA.

Predsednik:.....FRANK ROGINA, 36—48 St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik:....MATH. MAGLESICH, 3440 Ligonier St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik:.....JOSEPH L. BAHORICH, 5148 Dresden Way, Pittsburgh, Pa.
Zapisnikar:.....GAŠPER BERKOPEC, 4927 Plum Alley, Pittsburgh, Pa.
Blagajnik:.....JOHN BALKOVEC, 5145 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 54 Low Road, Sharpsburg, Pa.
John Šutej, 5113 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.
Frank Mihelich, 4808 Blackberry Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

Joseph Jantz, 4502 Buttler St., Pittsburgh, Pa.
Frank Trempus, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Anton Zunich, 1037 Peralto St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Bolniški obiskovalec: WILLIAM TOMEC, 4811 Butler St., Pittsburgh, Pa.

Društveno Glasilo je: "AMERIKANSKI SLOVENEC", Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve se naj pošiljajo na tajnika. Vse pritožbe pa 1. porotnika.

Rojaki! Pristopajte v to društvo, katerega cilj je: Pomagati onemoglim. Večja družba — Boljša podpora.

Društveno Geslo: "V slogi je moč."

Učite svojo deco slovensko

moliti in čitati

iz povsod priljubljene knjige, katera se imenuje

KATEKIZEM

KI GA JE SPISAL NAŠ POK. REV. F. S. ŠUSTERŠIČ.

Stane s poštnino vred samo 25c

ZA VEČJA NAROČILA PRIMEREN POPUST.

Pišite ponj na:

Amerikanski Slovenec, Joliet, Illinois

Edini in dolgoletni slovenski in polski pogrebni zavod in konjušnica. Kočije in ambulanci pripravljeni ponoči in podnevi. Najboljša postrežba za krste, ženitve in pogrebe. Najlepše kočije. Cene zmerne. — Ženske slučaje oskrbuje soproga, ki je izkušena v tej stroki. — Tel. So. Chicago 249.

W. WALKOWIAK

Pogrebni Zavod in Konjušnica.

9749 COMMERCIAL AVE. SOUTH CHICAGO, ILLS.

DOMAČA NARAVNA OHISKA VINA kakor Delaware, Catawaba, Iwes, i Conkord prodaja

Josip Svete

1780-82 E. 28th St., LORAIN, OHIO.

Conkord rudeče vino 60c galona

Catawba belo vino 80c galona

Te cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjih naročilih cena po dogovoru.

Pri vseh teh cenah je Vojni Davek že uračunan. Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je pridejati denar ali Money Order.

LJUDSKA BANKA

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

Hranilnica Vlade Zd. Držav, Poštne Hranilnice in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložen denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z $1.

First National Bank

PREMOŽENJE NAD $4,500,000.00

V SLUŽBI KALIFA.

(Nadaljevanje s 6. strani.)

stovalo. V njegovi glavi so vstajale druge misli. Biti hadžib je sicer lepo, kot hadžib vladati mogočnejše od kalifa, je še lepše, ali vladati kakor kalif in se imenovati kalifa, to je brezdvomno najboljše in najlepše.

Ali mar ta slabi Hešam zasluži, da vlada? Ta slabič, ki se pusti kakor metla vladati od svojih hadžibov! Ne, v resnici ne! Ta Hešam je že davno zaslužil, da ga vržejo s prestola slavnih kalifov. Ali ni prava sramota, da je nasled preroka Muhameda, nasled velikega kalifa Harum-al-Rašida, ta Hešam? Ali njemu, Muhamedu, ne pristoja bolj naslov kalifa, kakor Hešamu. Ali ni v njem junaško srce in močna roka?

Vse to je mislil Muhamed in te misli so mu rojile po glavi noč in dan in ga niso zapustile nit za trenutek. Vendar se to ni dalo tako hitro izvesti. Hadžib je vedel, da bi iz tega lahko nastala krvava meščanska vojna in kdo ve, kdo bi v tem slučaju odnesel zmago. S tem, da je afriško telesno stražo izgnal, si jo je napravil sovražno. Dal je razglasiti, da je Hešam vsled razburjenja zadnjih dni naglo zbolel.

Telesni zdravniki Hešamovi so izjavili, ker jih je Muhamed dobro podmitil in jim zažugal s smrtno kaznijo, da je Hešamova bolezen zelo nevarna in da mu ni pomoči.

Naglo se je razglasilo po Kordovi, da je kalif Hešam bolan. Ta vest je v resnici razžalostila večji del kordovskega prebivalstva, ker je bilo iskreno vdano svojemu zakonitemu kalifu. V džamijah in privatnih hišah se je molilo za bolnega kalifa, ki je bil tako dobrega srca in tako darežljiv.

Vse njegove slabosti so bile v tem hipu pozabljene in vsa Kordova je drhtela za življenje svojega kalifa. Muhamed je dobro vedel to, in se je zato obotavljal in premišljeval, kaj naj stori. Odločil se je, da stori zadnji korak. Vendar je poprej hotel, da sliši, kaj misli Wadha el Ameri.

Pred nekaj trenutki je pozval pred se tega poglavarja hrvatske telesne straže, zato še ni mogel priti. Vendar se je jel Muhamed vznemirjati, zakaj ga ni. Njegovo visoko čelo se je temnilo in prsti so se mu nemirno igrali s črno, bujno in dolgo brado.

Suženj, ki je prižigal svetilke, je že odšel in v dvorani ni bilo nikogar.

Muhamed je bil nenavadno bledih lic in izgledal je v tem polumraku kakor mrlič. Naposled se odgrne svilena zavesa, ki je visela nad majhnimi vraticami in v dvorano je stopil Wadha.

Bil je visok in suh, vitke rasti, visokega čela, a modre oči so gledale ostro in prodirljivo. Bled, nekoliko zarumenel obraz mu je obkroževala ne ravno črto. Nos je bil močan, raven in pravilen. To je podajalo njegovemu obrazu neko mrko nevoljo in ker so močne, razraščene obrvi Arabcu znak lepote, so ga smatrali po mnogih haremih za lepega človeka. Ustnice so bile majhne in rdeče, komaj vidne izpod brkov. Na levi strani nosa je imel brazgotino in istotako ob levem očesu.

Oblečen je bil v preprosto vojaško obleko, ki ni z nobenim znakom kazala njegove velike vojaške časti, katero je imel kot poveljnik in vodja močne in znamenite telesne straže kalifove.

Prisedši v dvorano je prekrižal roke in se globoko priklonil hadžibu.

— Da si zdrav, sin svetlobe in mogočni moj vladar! Vadha el Ameri prihaja k tebi, pripravljen, da posluša vsak tvoj migljaj. Podnevi in ponoči je pripravljen, da ti služi. — Na te besede, katere je kot pozdrav izgovoril z nekako vzvišenim glasom, pristavi nekoliko tišje: — Kaj želiš, moj gospodar?

V tem je že Muhamed vstal z divana in šel k Wadhi. Z milostljivim nasmeškom mu je dal roko.

— Uverjen sem, da si ti moj svetli kamen in da te mi je dal Alah, da mi s svojo svetlobo svetiš v temi, ko mi bo trebalo gledati. Ti imaš sokolove oči in bistro gledaš, v tebi je levovo srce in ne bojiš se nikogar! v tebi je moč slonova, ko stopa oprezno, noseč ogromno deblo.

Wadha je mirno poslušal te besede. Vedel je, da ga hadžib potrebuje za nekaj zelo važnega, ker ga tako hvali. Poznal je prav dobro latinski pregovor: Timeo Danaos et dona ferentes. Ni se posebno veselil te pohvale, ker ni veroval v njeno iskrenost. Prevelikokrat se je že uveril, da ne velja verovati višjim od sebe. Zato je vedel, da mu je treba biti opreznemu.

Vendar se odloči, da izrabi kolikor le mogoče to Muhamedovo naklonjenost. Zato se še enkrat prikloni in reče:

— Mnogo pretiravaš, veliki nasledník svetega preroka! V svoji ljubezni mi pripisuješ več, kakor mi ide. Vendar bodi uverjen, da bi bil srečen, če bi imel sokolov vid, levovo srce in moč slonovo, ker potem bi vse to položil pred vznožje tvojih nog in ti bi se lahko posluževal sedaj enega, sedaj drugega, kakor bi se ti zljubilo. A akoprav nimam vseh teh zmožnosti, o katerih govoriš, in akoprav sem samo neznaten človek proti tebi, veliki sin slavnega rodu, vendar sem pripravljen, da bi ti bil na uslugo z vsem srcem in z vsemi močmi.

Muhamed ga na te besede prime zopet za roko in potegne k sebi na divan, ki je stal v kotu.

— Tukaj naju nikdo ne sliši in lahko govoriva, kar je naju volja.

Wadha je sedel na ponujeno mesto.

— Gre za srečo mojo in tvojo — reče Muhamed. — Ako me boš poslušal in mi pomagaš, se ne boš kesal.

— Govori, dobri moj gospodar.

— Ti veš, da je naš kalif Hešam nevarno zbolel in da se zdravniki boje za njegovo življenje.

Wadha je pokimal z glavo in čez lice mu je šinil ironičen nasmeh, ki se je komaj opazil.

— Vem.

— Kaj pravi narod?

— Znano ti je. Narod moli za življenje svojega kalifa in mu želi dolgo življenje.

— Narod je bedast — reče prezirljivo Muhamed.

— Zakaj?

— Ako bi bil pameten, bi želel temu slabotnežu smrt...

Wadha je bil pripravljen, da hadžib izgovori te besede. Vedel je, da je Hešamova bolezen samo izmišljena komedija. Vedel je tudi to, da je ta bolezen samo prvi korak k nadaljnim Muhamedovim korakom, vendar ga je ta nagla izjava iznenadila.

Razburjen ne odgovori ničesar, zato ga Muhamed ostro pogleda in reče:

— Ali nimam prav?

Wadha je bil v zadregi, kaj naj odgovori, ker se je bil, da se ne vjame v zanjko, vendar reče:

— Nisem nikdar mislil na to, a karkoli misliš, gotovo premisliš dobro, ker tebi kot potomcu slavnega proroka prihajajo misli iz neba.

Muhamedu zažare oči:

— Ali ni to prava sramota, da sedi na prestolu oni slabič, ki ne ve drugo, nego sedeti v haremu in se zabavati s svojimi odaliskami? Ali ni smešen tak kalif, ki nima svoje volje, svojega razuma, svojega srca. Ali ni privel on s svojim vladanjem na rob naš rod, naš narod in vero prerokovo? On nosi ime kalifa, toda je ničemernež, ki krade Alahu čas in državi denar. Hešam je kakor trot pri čebelah, še huje, zakaj troti rode z matico vsaj otroke, a on je brez zaroda. On je ničla, katero je treba izbrisati. Ali je on kalif, ali je vladar?... To mi moraš priznati, da ni vreden piškavega oreha. Da, Abderaman ni imel napačnega načrta, da vrže Hešama s prestola. To ta slabič v resnici zasluži, zakaj pozabil je na tradicije našega naroda in hotel proglasiti za svojega naslednika človeka, ki ne izhaja iz Mohamedovega rodu. Če bi pa Abderaman izhajal iz našega rodu, bodi uverjen, da bi mu jaz prvi pomagal, da se čim preje dvigne do oblasti. Ali usurpatorja sem moral pribiti na križ.

— Alah je pomagal in ti si zmagal. Sedaj si vladar, ker vladaš kot hadžib.

— Istina — vzklikne jezno Muhamed — v mojih rokah je oblast cele države, ali... — Hadžib je na to pazno pogledal okrog in djal s tihim glasom: — ...ali to mi ni dovolj.

Wadha je znal, kam meri ta govor, vendar se je delal, kakor bi ne razumel prav:

— Kaj želiš tedaj?

Muhamed mu odvrne s svečanim in nevoljnim glasom:

— Kaj želim? Nočem sijati kakor solnce, nego hočem biti solnce. Želim ne samo vladati kakor kalif, nego hočem biti kalif. In dokler ne dosežem tega, tako mi preroka Mohamed, nočem mirovati. Misliš morebiti, da je to samo častihlepje. Dobro! Naj bo častihlepje, ali to je tudi sveta stvar. Dolžnost moja je to, da preroku Mohamedu, začetniku našega rodu, zopet dvignem zastavo in vzamem žezlo v svoje roke, katero je določil svojim potomcem, žezlo, katero so razni uporniki vedeli izmakniti iz pravih rok. Slišiš torej, kalif hočem biti!

Wadha je poslušal mirno to izpoved in na njegovem obrazu se ni opažal niti najmanjši izraz presenečenja.

— Svetli gospodar, jabolko, katero želiš prejeti, ti bo samo padlo v naročje. Ves narod ve, da si ti edini, zakoniti naslednik kalifov.

— Da, prav imaš — odvrne s strogim glasom Muhamed — ali le tedaj, ako odide kalif Hešam k sencam svojih očetov. A Alah ve, kdaj bo to!

— Saj si sam rekel — reče Wadha el Ameri — da je Hešam naglo zbolel in da zdravniki nimajo upanja na ozdravljenje.

— Eh kaj, zdravniki se lahko motijo. Hešam lahko ozdravi in kaj potem?

— Na to sedaj ne morem odgovoriti.

— Ali mar ničesar ne veš? — plane Muhamed z divana.

— Kako misliš to? — vpraša navidezno začudeno Wadha el Ameri.

— Ali se moja skrivnost čuva tako dobro? — vpraša hadžib.

— Kaka skrivnost?

— Ali ti v resnici ni ničesar znano?

— O kateri stvari? — se je hlinil Wadha, kakor bi resnično ničesar ne vedel.

— Ali res ne veš, da so vesti neresnične?

— Katere vesti?

— Vesti, da je Hešam bolan.

Wadha el Ameri se je delal kakor da se silno čudi:

— Ali je to mogoče?

Muhamed ga pogleda nekako neverjetno, ali ko je videl začuden izraz njegovega obraza, se umiri in reče:

— Te vesti sem dal razglasiti po svetu, da bo pripravljen na dogodke, ki se dogodijo. Ali sedaj poslušaj moj sklep, zakaj tebe sem izbral, da ga izvršiš. Treba je, da me slepo poslušaš in se pokoriš mojim ukazom. Ako se boš ravnal, kakor hočem jaz, te čaka več, kakor si se sploh mogel nadejati v sanjah.

Wadha je stal kakor kamniti kip iz mramora. Nobena žilica se ni zganila na njegovem licu, vendar je čutil, da je prišel sedaj odločilni trenutek njegovega življenja.

Muhamed dvigne glavo k njegovi in zašepeta:

— On mora umreti! Razumeš?

A Wadha odvrne nevoljno:

— Razumem.

Nekoliko trenutkov sta stala Muhamed in Wadha el Ameri molče, gledaje drug drugega. Strašne besede so bile izgovorjene. Nad posvečeno osebo kalifovo je bila izrečena smrtna obsodba. Izrekel jo je oni, ki je imel vso oblast v svojih rokah. Zoper ta odlok se ni moglo ničesar ukreniti, ker je bil sedaj hadžib edini vladar v Kordovi.

Wadha je to dobro vedel. Še prej, mnogo prej, nego mu je Muhamed izdal svojo skrivnost, je vedel to. Wadha je slutil, kaj se bo zgodilo. On je vedel prav dobro, da je dal Muhamed razglasiti lažnjive vesti o kalifovi bolezni. Vedel je tudi, zakaj je to storil. Ali da ravno njega doleti naloga, naj izvrši hadžibove osnove, tega se ni nadejal. Mislil je, da je novemu hadžibu znano, kako je kalif Hešam mnogo dobrega storil Wadhi el Amerju in njegovim ljudem.

Moral je gotovo vedeti, da je Almanzor dodal ravno Wadha, kakor komornika Hešamu in da ga je ta zelo ljubil. In evo, zgodilo se je, česar se Wadha ni nadejal. Strašen molk je prekinil Muhamed.

— Še nocoj mora biti vse dovršeno.

Wadha ga pogleda prestrašeno:

— In zakaj si ravno mene sem pozval?

— Ti izvršiš vse, kar sem ukrenil. V vojarni imej pripravljene ljudi, ki bodo stali za obrambo moje in tvoje osebe, ako bi nastal upor. Nato vzameš dva najzanesljivejša moža in pojdeš z mano v dvorane kalifa Hešama. Tam napadejo tvoji ljudje kalifa in ga v postelji zadavijo. Kar se potem zgodi, bomo videli. Jutri razglasim vsemu svetu, da je umrl Hešam vsled svoje bolezni in da je novi kalif postal Muhamed.

Te besede je izgovoril Muhamed naglo in na obrazu se mu je zrcalil nekak strah in neka bojazen.

— Muhamed, sin velikega preroka, pomisli, kaj hočeš storiti.

— Pomislil sem.

— On mora umreti?

— Mora!

— In jaz moram izvršiti tvoj sklep?

— Moraš!

— In če bi ne hotel?

— Tedaj ne prideš živ iz alkazara.

— Ti mi groziš?

—Ne grozim, nego govorim resnico!

— In če izvršim, kaj mi daš za to? S kakim blagom mi plačaš ta čin?

— Dam ti več, kakor blago.

— In to bi bilo?

— Postaneš to, kar sem sedaj jaz!

Wadha el Ameri se zgane začudenja.

— Hadžib?

— Da, hadžib!

Zopet sta obmolknila. Videlo se je, da se Wadha bori sam s seboj. Nato reče:

— Mnogo mi ponujaš, sin prerokov, mnogo mi ponujaš, in ako bi te ne ljubil, objel bi te z obema rokama. Vendar dovoli, da ti nekaj povem.

— Povej, kar hočeš, ali to ti povem, ne pravi ničesar, kar bi se protivilo moji odločbi. Jutri že moram biti proglašen za kalifa Kordovskega.

Wadha je vnovič prekrižal roke na prsih in se sklonil k njemu.

— Tvoja volja mi je sveta. Vendar dovoli bednemu človeku, da ti nekaj pove.

— Govori!

— Ali veš, da je kalifova oseba posvečena?

— Vem.

— Ali veš, da Alah s prokletstvom zaznamuje vsakega, ki ubije tako posvečeno osebo?

— Ah, Hešam in svetost — se poroga Muhamed.

— Tu ni govora o Hešamovi osebi, nego o kalifovi časti. Spomni se, da hočeš tudi ti postati kalif in spomni se pregovora: Danes meni, jutri tebi.

Muhamed sede na divan in podpre glavo z rokami, katere je naslonil na kolena.

— Zakaj mi govoriš o tem? Ali mi hočeš omajati volja, hočeš morda, da mi klone roka v trenutku, ko prime za prorokov meč?

— Ne — odvrne živo Wadha — ne, gospodar moj, ali hočem, da se ta roka ne omadežuje s sveto krvjo, hočem, da ne postaneš morilec kalifov, v katerem teče tvoja kri. Bojim se, da te ne dohiti gnjev Alaha velikega in da ti desnica, ki bi morala biti močna, ne usahne.

— Ti mi svetuješ torej, da pustim Hešama pri življenju?

— Svetujem! — reče Wadha el Ameri odločno, ostro gledajoč v oči Muhameda.

Ta ni mogel vzdržati pogleda.

— In ti želiš, da ostanem hadžib in da čakam leno na smrt slabiča, ki se nazivlje za kalifa. Ne, tako mi preroka Mohameda — reče, skočivši nenadoma z divana in udari z nogo ob tla — tega ne doživiš od mene. Velim ti, še nocoj mora biti gotovo vse. Umreti mora, jaz ali on!

(Dalje prih.)

— Priporočajte in razširjajte Amer. Slovenca, ki je najboljši slov. list v Ameriki.

Joliet Steam Dye House

Profesional Cleaners and Dyers
STRAKA & CO.
Office and Works, 642-644 Cass
Chicago Phone 4444, N. W. 483.

W. C. MOONEY

PRAVDNIK-ADVOKAT.

4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet

Ko imate kaj opraviti s sodnijo oglasite se pri meni.

JEDEN AKER ZADOSTUJE.

Ako si morete postaviti skromno hišo na svoje lastne stroške, pripravljen sem vam prodati jeden aker ali več zemlje. Na roko plačate majhno vsoto, ostalo pa na mesečne obroke. Jeden aker zemlje meri 132x330 čevljev, jednako šestim ali sedmim mestnim lotam. Ako si sedaj postavite hišo, si prihranite najemnino kar vam bo v veliko korist na stara leta. Blizo poulične železnice. Za podrobnosti vprašajte

GEORGE WARNER YOUNG,

Woodruff Bldg. Joliet, Ill.

Kadar se mudite na vogalu Ruby and Broadway ne pozabite vstopiti v

MOJO GOSTILNO

kjer boste najbolje posteženi.

Fino pivo, najboljša vina in smodke.

Wm. Metzger

Ruby and Broadway JOLIET

Samo pri meni se dobe patentirana in garantirana sledeča zdravila: za rast in proti spadanju ženskih in moških las, kakor tudi za rast moških brk in brade; za revmatizem kostibolj ali trganje v nogah, rokah in križu, za rane, opekline, bule, ture in kraste, itd. Kateri bi rabil moja zdravila bez uspeha, grrantiram $500. Pišite takoj po cenik. "Koledar" in žepna knjiga od 30 strani vredna 5 dolarjev za vsakega ki jo prebere. Pošljite 6 centov v markah, nakar vam pošljem Koledar in knjižico.

JACOB WAHČIČ

1092 E. 64th St. Cleveland, Ohio.

MICHAEL CONWAY

106 Loughran Bldg.

Cass and Chicago Sts. JOLIET

Posojuje denar na zemljišča.

Insurance vseh vrst.
Surety Bonds.
Steam Ship Agent.
Both Phones 500.

Chicago Phone 788 N. W. Phone 257

James L. McCulloch

MIROVNI SODNIK
IN JAVNI NOTAR.

M. D. POSTELANCZYK,
klerk in tolmač.

317 Jefefrson Street, nasproti Court House, Joliet, Ill.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK

ADVOKAT

V So. Chicago, Ills.:
Soba 218—9206 Commercial Ave.
Telefon: South Chicago 579.

Chicago tel. 3399. N. W. tel. 1257.

Louis Wise

200 Jackson Street JOLIET, ILL.

gostilničar

VINO, ŽGANJE IN SMODKE.

Sobe v najem in Lunch Room.

POSLEDNJI DIPLOMATOV OBISK.

Kaj je diplomat? Kako živi, kaj dela, kakšen je? Vi tega ne veste, in jaz — sram me je povedati — tudi ne vem.

Toda v velikem svetovnem mestu v hladni, ponosni palači (če bi bil žurnalist, bi rekel: v zunanjem uradu) je sedel v svojem kabinetu star, izkušen diplomat. Pozen večer je bil, po ulicah so gorele nemo v mrzlem meglenem vzduhu električne žarnice, okna kavarn in zabavišč so bila razsvetljena, žarela so kakor oči hijene: velikomestnega nočnega življenja.

V diplomatovem kabinetu je bilo vse tiho. Prijetna gorkota je bila razlita po njem, zasenčena svetilka nad široko pisalno mizo je sijala prijazno na akte, depeše in brzojavke, ki so ležale pred diplomatom.

Diplomat je kadil prijetno dišečo cigaro, zdaj pa zdaj otresel pepel na bronasto školjko, ki jo je držal iz srebra vlit miniaturen atlet pred njim na mizi, in pri vsaki kretnji so se lepo zaiskrili brilanti prstanov na mezincu in srednjem prstu levice.

Diplomat je bil sam s seboj zadovoljen.

"Viharni časi so," je premišljeval, "in zgodovinski dnevi se bližajo. Kar so sejali moji predniki, gre v klasje in jaz bom tisti, ki zastavi srp, da ga požanje. Zgodovina bo govorila o meni. Ko bodo vsi moji predniki in vsi moji nasledniki ž epozabljeni, se bo še bleščalo moje ime v analih naše države. V mojih rokah je nocoj usoda narodov, sreča milijonov ljudi. Jutri ponese brzojav mojo besedo na tisoče kilometrov daleč in povsod bo kakor blisk, ki razkolje oblake prvi. In za njim blisk za bliskom, grom za gromom, strela za strelo... Narod udari na narod, topovi in mitraljeze in bajoneti bodo pisali moje besede nad ljudmi, ki trepetajo za svoj ubogi "jaz" in ne poznajo višjega, najvišjega: države. Naj padejo slabiči, da ostanejo samo zdravi, močni!"

Diplomatu je bilo ugodno se poigrati s tem svojim razpoloženjem. Tam zunaj pa je bilo mesto, je bila država, je bilo na tisoče mest, nervozno so brnele brzojavne žice od enega do drugega skozi noč, kakor živci velikega, strašnega organizma, ki trepeče kakor gladiator, preden stopi v areno. In v diplomatovem kabinetu je bilo srce tega orjaka, srce, ki je drhtelo poželjenja, da izreče poslednjo besedo: vojska.

Diplomat je izpustil ogorek cigare v pepelnik in prijel za pero, da izporoči svetu vojno napoved. Koncert je bil dovršen, besede izbrane kakor juridična definacija, še par formalnosti in končano bo.

Tedaj je vstopil strežaj in prinesel na srebrnem ploščku vizitko: "Ekscelenca, važen obisk!"

"Saj je moj tajnik v predsobi...", je nervozno odgovoril diplomat.

"Prosim ekscelenca, gospod želi govoriti neposredno z Vašo visokostjo. Prihaja z važno diplomatično misijo."

"Dobro, naj pride..." je zamrmral diplomat.

Strežaj je odšel in pustil vizitko na mizi. Diplomat jo je vzel malomarno v roko in mislil: "To je etiketa!... Sicer živimo v burnih časih, ko diplomatični obiski o polnoči niso nič redkega."

Prebral je ime in se začudil.

Na belem papirju se je bleščalo: Thanatos.

"To je kak norec, ne diplomat...", se je razjezil diplomat. Hotel je poklicati strežaja, da neznanca odpravi, toda napovedani obisk je bil že v kabinetu.

Tenka, koščena postava v elegantni obleki se je priklonila pred diplomatom.

"To je predrznost...", je bil diplomatov pozdrav. "Kdo ste, da si dovoljujete take šale?"

Neznanec je z votlim glasom odgovoril:

"Dovolite, ekscelenca, da se predstavim: Thanatos, poslanik največje velesile."

Diplomat je rešil iz svoje mladosti še toliko grščine, da je vedel, da pomeni "Thanatos" — smrt. Čudno neprijetno mu je postalo v duši. Ne radi neznanca, ki se je klanjal pred njim, pač pa radi spomina na smrt. Človek pred njim je bil gotovo kak norec, ki je ubežal iz norišnice, in zato ga je izkušal diplomat odpraviti izlepa.

"Oprostite, gospod, jaz sedaj nimam časa. Izvolite povedati svoje stvari mojemu tajniku, ki je v predsobi. Ta jih vestno zapiše in vaša naloga bo končana."

A neznanec je odgovoril:

"Ekscelenca, ne udajajte se prevari! Jaz sem Thanatos, ki sem prišel po vaše življenje. Zato moram to zadevo opraviti samo z vami, ne z vašim tajnikom..."

"Lepo, lepo..." je odgovarjal diplomat. "Toda to lahko opraviva jutri. Nocoj nimam časa..."

Iztegnil je roko, da bi pritisnil na električni gumb in poklical strežaja, a že ga je neznanec zgrabil s koščenimi prsti za roko in ga potisnil nazaj.

"Ekscelenca, ne trudite se!... Vse je zaman... Če se hočete še kaj pomeniti z menoj — prav... Če ne, pa takoj greva..."

Diplomat se je udal. Spoznal je, da bi človek utegnil biti nevaren. Kdo pač more preračunati hipne izbruhe blaznosti? Zato je sklenil zaplesti norca v pogovor in o priliki nenadno pozvoniti strežaju.

"Torej, recimo, da ste res Thanatos, to je smrt. Ali se morete izkazati, da ste res?" je vprašal diplomat.

"Prosim, ekscelenca!" je odgovoril in odgrnil suknjo. Na prsih, na črnem žametu, pod katerim so se poznala rebra, se je zableščal srebrn red. Diplomat se je sklonil bližje in pogledal. Pod podobo peščene ure je visela kosa in par kosti na križ, vse lepo izdelano iz srebra in posuto z dragimi kamni.

"Norci so res čudovito rafinirani v svojih fiksnih idejah," je pomislil diplomat in neprijeten občutek ga je iznova prevzel.

A zatajil se je in dejal ravnodušno: "Verujem... Izvolite torej sesti! Kakor ste dejali, ste poslanik največje države?"

Neznanec je sedel in se nasmehnil: "Da, poslanik največje velesile, s katero pa, žal, nobena država nima diplomatičnih zvez in vaša tudi ne. In vendar sem jaz najboljši diplomat, pri vseh vojskah in diplomatičnih zapletljajih imam jaz odločilno in zadnjo besedo..."

"Lepo... In odkod prihajate, gospod Thanatos, če smem vprašati?"

"Od daleč... Z bojnega polja, kjer so ravnokar potihnili topovi, od koder sem odpeljal nešteto mladih življenj iz groma in viharja bitke, iz strahu, nemira in groze in besnosti ljudi, iz krivice tega sveta v kraljestvo miru in pokoja, blaženosti in pravice."

"Gospod Thanatos, vi ste antimilitarist, če se ne motim?"

"Ekscelenca, jaz nisem nič. Jaz poslušam le svojega modrega vladarja. On piše usodo narodov, držav in posameznikov brez diplomatičnih zvez, brez konferenc, brez ultimatimov..."

"Jako pametno govorite. Če ste res Thanatos, kar pomeni smrt, pa vendar morate priznati, da smo mi diplomati vaši največji nasprotniki."

Neznanec se je nasmehnil: "Za svojo osebo — morda... Drugače pa ste moji najboljši prijatelji in pomagači."

Diplomat se je tudi ironično nasmehnil: "To vendar ne bo res. Le pomislite, koliko vojsk, koliko gorja smo mi preprečili! Kolikokrat je govorilo naše pero besede miru in sprave, mesto bi bruhali topovi ogenj in smrt med ljudi in želi bogato žetev za vas!"

"Ekscelenca, vi precenjujete svoje uspehe. Niti ene vojske niste preprečili, pač pa ste jih mnogo provzročili. Ah, to je lahko, živeti v udobnosti in odločevati vojsko in mir. A tam zunaj, kjer si stoje nasproti nepregledne vrste, ki ste jih poslali vi drugo nad drugo, da se mučijo, tam zunaj je bridko. Če bi bilo človeško srce v meni, bi videli solze v mojih očeh..."

Diplomat je hotel pogledati neznancu v oči, a bile so zasenčene, zaprte. Sploh, bogve, ali so bile pod temi žoltimi veki oči?

"In vendar ima tudi vojska svojo dobro stran, svoj blagoslov, gospod Thanatos?" je vprašal diplomat.

"Da, pravična vselej, krivična pa ne..."

"Kdo pa more odločevati o tem, kaj je krivična vojska, kaj pravična? Vojske, ki so po človeških mislih krivične, imajo tudi mnogokrat svoj uspeh."

"A eno je in ostane: krivica rodi krivico, pravica pravico, če ne takoj, čez tisoč let. Diplomati ne odločujejo o tem. Moj vsemodri vladar govori vselej zadnjo besedo in kaznuje hudo in plačuje dobro... Tudi vas bo sodil."

"Zakaj?" se je zdrznil diplomat.

"Pred vami je listina, kjer je pisana smrt stotisočerim... Ste li premislili, ali je to, kar nameravate, pravično?..."

"Prosim, gospod, to je moja stvar, to je zadeva države. Sicer, odkod veste, kaj nameravam?"

"Jaz vem vse... In to naj vam bo zadnji dokaz, ekscelenca, da sem res Thanatos, to je smrt."

"Lepo, gospod Thanatos... Prej ste dejali, da hoče vaša velesila mojo demisijo za vedno. Ali je to res?"

"Dovolite tudi meni vprašanje, ekscelenca! Vi hočete postati nesmrtni, vi hočete pomagati silnim in močnim — slabiči naj poginejo! Vi hočete vreči vojno bakljo med narode? Ali je to res?"

"Odločeno je... Ni je več sile, ki bi mogla to preprečiti... Sedaj mi je dovolj. Nimam časa... Če hočete jutri priti — prav... Klanjam se, gospod Thanatos!"

"Ekscelenca, vaša ura je prišla..." je svečano izpregovoril neznanec in vstal.

Diplomatu se je zameglilo pred očmi, zašumelo mu je v glavi, zagrmelo, kakor bi se svet podrl nad njim, črna tema se je pogreznila nadenj in s poslednjo močjo je iztegnil v to temo drhtečo roko na tisto stran, kjer je bil gumb električnega zvonca.

Zunaj je ostro zabrnelo, kakor bi kdo zakričal na pomoč.

Ko je strežaj planil v sobo, je ležal diplomat v svojem naslonjaču mrtev. Neznanega diplomata in njegove vizitke pa ni bilo več.

Daleč nad zvezdami je plavala orjaška senca, v roki je nesla drobno, ubogo lučko, dušo najmanjšega, ki je mislil, da je največji. Enkrat je plaho vztrepetala. To je bilo tisti hip, ko je priplaval smrti nasproti angelj miru in jo nemo pozdravil na poti na zemljo...

ZA KRATEK ČAS.

Na fronti.

Trije bavarski kaveljni so čepeli v strelskem jarku, ko pride pošta. Eden izmed njih prejme zavojček. Vsi trije odvijajo in se vesele dobre in zaželjene vsebine: Klobas, čokolade, sladkorja, svalčic itd. Vmes je tudi stekleničica. Čemu je neki tale reč? pravi eden. "Das gehoert fuer die Huste" — to je zoper kašelj — meni Švabec. "Natuerlich kert's fuer d' Huaste" — seveda je za kašelj — sodi severni Bavarec. Vsak vzame sladkorček, pa ga napoji s tekočino. Vsak pa zabavlja čez grenko in zoprno pijačo, ki tako smrdi. Drugi dan pride pisemce, ki je v njem tudi tale stavek: "Ljubi sin! Pošljem ti steklenico "žavbe", da boš z njo pregnal uši!"

Na letovišču.

Mestna gospa: "Tega bi pa ne bila verjela, da na kmetih tudi tako varajo in goljufajo, kakor prodajalci mleka v mestu."

Gostilničarka: "Zakaj pa? Kako pa mislite?"

Gospa: "Danes zjutraj sem videla na lastne oči, kako je gospodar tam-le zraven dajal kravam vode, preden so jih pomolzli."

Laž in resnica.

Resnica sreča slučajno na cesti vso objokano Laž in ji reče: "Lepe reči se čujejo vedno o tebi. Čemu se vedno lažeš?"

Laž: Jaz sem že vsakemu človeku na svetu služila v popolno zadovoljnost."

Resnica: "Prav imaš, sedaj si govorila resnico."

Razlaga.

Učitelj: "Tonček, kaj je to, materin jezik?"

Tonček: "Da oče ničesar ne smejo govoriti!"

*

Učitelj: "Zakaj pa bežiš v hišo, Jožek, ko jaz mimo grem?"

Jožek: "Tečem po klobuk, da se morem odkriti."

Dober dokaz.

"Kakor sem že večkrat rekel, Jože, človek si mora prizadevati, če hoče imeti, drugače ne gre! JaJz nisem imel nič za usta in nič obleči, ko sem pred štirimi leti sem prišel, sedaj pa, hvala Bogu, imam že 1200 K—dolga!"

Srečen zakon.

"Jaka, ti me nisi nikdar rad imel. Ako bi sedajle umrla, se gotovo čez štiri mesece poročiš nanovo. Na to lahko prisežem."

"Ne prisegaj, draga moja, po nepotrebnem, saj ti tudi tako verjamem."

Hiter odgovor.

Surovež vstopi v železniški voz: "No, ali je Noetova barka že polna?"

Sprevodnik: "Ne, še osel manjka."

Vzrok.

"Kaj mislite, gospod doktor, kaj je vzrok toliko nesrečnih zakonov?"

"Poroka, milostljiva."

Naslednik.

Baron: Moji pradedje so se bojevali s Turki, barbari, neverniki. JaJz se bojujem s čevljarji, krojači, sodnijskimi eksekutorji in mislim, da sem naslabšem!

Boji se.

"Kam pa tako hitiš, da si kar upehan in ves poten?

"V posredovalnico za delo in službe; naša kuharica je šla in treba je dobiti drugo."

"Pa se tako strašno mudi?"

"No, lepo te prosim, če ne dobim kuharice, bo moja žena sama kuhala...

Pozna jo.

"Kako ste odvadili vašo ženo jecljanja?"

"Rekel sem ji, da ni več moderno!"

Mož beseda.

Visokošolec: "Ta mesec vam nikakor ne morem plačati."

Krojač: "Tako ste rekli tudi že prejšnji mesec."

Visokošolec: "No, ali nisem držal besede!?"

Igralke.

"Ali imaš kak poseben vzrok, da bodeš zapustila oder?"

"Kaj vzrok! Bankirja imam!"

Modro.

Pek sreča mesarja ter ga vpraša: "Odkod prideš, prijatelj?" — "Ravnokar iz tvoje trgovine, kjer sem kupil hlebec kruha." — "Hlebec kruha?" je vprašal pek začuden dalje. "Kje ga pa imaš?" — "V telovnikovem žepu," je odgovoril smeje mesar in odšel svojo pot. Kmalu nato je pek zopet srečal mesarja. Šel je k njemu in ga vprašal prijazno: "Ali veš, odkod prihajam?" — "Ne." — "Iz tvoje mesnice, kjer sem kupil telečjo glavo." — "Ja, kje jo pa imaš?" je vprašal mesar. — "Pod klobukom," je odgovoril pek in se veselo zasmejal, ker je mesarju tako zasolil.

Optična prevara.

Profesor v restavrantu: "Stvar izgleda res dunajskemu odrezku podobno; le žal, da mi bo morda provzročil odrezek že v želodcu — kako optično prevaro!"

Občutljiv.

A.: "Kako je to, da ne hodiš več zidat, saj si vendar vedno dobro zaslužil?"

B.: "Enkrat sem našel dlako v malti in to se mi je tako pristudilo, da ne maram več zidati!"

Pri vojakih.

Podčastnik: "Da bi te ..., kako pa stojiš, Lešnik? Če bi te sedaj pokojna stara mati videla, ne bi bila nikdar vzela tvojega starega očeta!"

Uljudno.

"Gospodična, odložite vendar klobuk, saj si lase lahko pridržite na glavi!"

Slaboumen.

Zatoženec, ki je bil zaradi slaboumnosti oproščen: "Ko sem bil obleko ukradel, pravijo, da nisem bil pri pravi pameti. Škoda! Ko bi bil to vedel, bi bil še škornje vzel!"

LOKALNI ZASTOPNIKI(ICE) "A. S."

Denver, Colo.: George Pavlakovich.
Pueblo, Colo.: Mrs. Mary Buh.
Bradley, Ill.: Math. Stefanich.
Chicago, Ill.: Jos. Zupančič.
La Salle, Ill.: Anton Kastello in Jakob Juvancic.
Peoria, Ill.: M. R. Papich.
So. Chicago, Ill.: Frank Gorentz.
Springfield, Ill.: John Peternel.
Waukegan, Ill.: Matt. Ogrin.
Indianapolis, Ind.: St. Bajt.
Kansas City, Kans.: Peter Majerle.
Calumet, Mich.: John Gosenca.
Iron Mountain, Mich.: Louis Berce.
Chisholm, Minn.: John Vesel.
Ely, Minn.: Jos. J. Peshel.
Gilbert, Minn.: Frank Ulchar.
Hibbing, Minn.: Frank Golob.
St. Joseph, Minn.: John Poglajen.
Soudan, Minn.: John Loushin.
St. Louis, Mo.: John Mihelcich.
Great Falls, Mont.: Mat. Urich.
So. Omaha, Neb.: Frank Kompare.
Gowanda, N. Y.: Frank Zore.
Bridgeport, O.: Jos. Hochevar.
Cleveland, O.: Jos. Russ in Leop. Kušljan.
Newburg (Cleveland): John Lekan.
Collinwood, O.: Louis Novak.
Lorain, O.: Jos. Perušek.
Youngstown, O.: John Jerman.
Allegheny, Pa.: John Mravintz.
Delmont, Pa.: Jos. Pavlich.
Houston, Pa.: John Pelhan,
Moon Run, Pa.: John Lustrik.
Pittsburgh, Pa.: Urh R. Jakobich.
Steelton, Pa.: A. M. Petric.
Milwaukee, Wis.: John Vodovnik.
Sheboygan, Wis.: Jakob Prestor.
West Allis, Wis.: Anton Skerjanc.
Willard, Wis.: Frank Perovšek,
Enumclaw, Wash.: Jos. Malnerich.
Valley, Wash.: Miss Marie Torkar.
Rock Springs, Wyo: Leop. Poljanec.

V onih naselbinah, kjer zdaj nimamo zastopnika, priporočamo, da se zglasi kdo izmed prijateljev našega lista, da mu zastopništvo poverimo. Želeli bi imeti zastopnika v vsaki slovenski naselbini.

Spoštovanjem,

Uprav. "A. S."

Rojakom priporočamo sledeče blago.

Kranjski Brinjevec, zaboj (12 steklenic) za $10.50
Kranjski Slivovec, zaboj (12 steklenic) za $10.50
Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic) za $5.00
Ravbar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic) za $7.00
Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za $10.50
S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za $10.00
Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic) za $9.00
Hollaand Gin, zaboj (15 steklenic) za $12.00
Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic) za $6.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za $7.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za $6.00
Domače Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po 75c

Z naročilom je poslati Money Order ali Bank Draft. — Pišite v slovenskem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

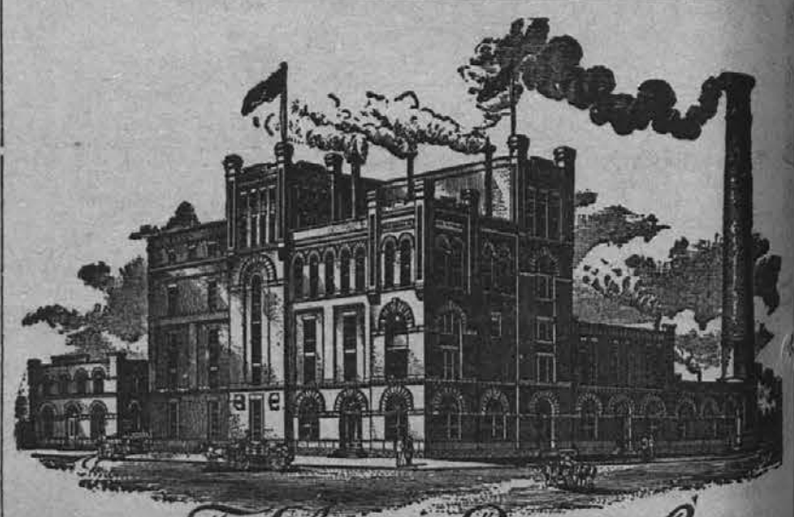

Fred Lehring Brewing Co.
JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts.....Both Telephones 26.....JOLIET, ILLINOIS

RABIMO

dobrega in bistrega moža za prodajanje naše zemlje v naši slovenski koloniji v Wisconsin. Pravi mož lahko dobro zasluži. Izkušnje nepotrebne.

GRIMMER LAND CO.
1263 N. Paulina St., cor. Milwaukee Av.
CHICAGO, ILL. 2t

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113

W. H. KEEGAN
POGREBNIK.

Slovenci v La Salle in okolici: Kadar potrebujete pogrebnika se obrnite na to tvrdko in prepričani bodite, da boste najbolje postreženi, ker ta zavod je najboljši ter mnogo cenejši kot drugi.

V slučaju potrebe rešilnega voza (ambulance) pokličite nas po telefonu, ker smo vedno pripravljeni — po dnevi in ponoči.

Vse delo jamčeno.
POSTREŽBA TOČNA VSAK ČAS.

W. H. KEEGAN,
Telefona št. 100 — vsak čas.
Cor. 2nd and Joliet St., La Salle, Ill.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras
Chi. Phone 376. N. W. Phone
120 Jefferson St. JOLIET, ILL.
N. W. telefon 556

Naročite zaboj steklenic
novega piva, ki se imenuje
EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405, S. Bluff St., Joliet, Ill.